FREDERICI RUYSCHII

RESPONSIO

AD

GODEFRIDI BIDLOI

LIBELLUM,

Quem Vindicias inſcripſit.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS.

M. DCC. XXI.

Digitized by Google

Digitized by Google

Candido & Æquo

L E C T O R I

S.

A Litibus abhorrui ſemper, & adhuc abhorreo; magis inquiſitioni veritatis & rerum utilium operam dare conatus, quàm litigioſis praebere aures. Jam verò laceſſitus ab homine, qui per totum vitae curſum rixas & turbas, quibuſcum in ſocietate fuit, perpetuò movere conſuevit, magis etiam abhorrerem, niſi officii mei judicaſſem, cum veritatem, tum meam famam huc uſque intactam à malevolorum morſu defendere. Id quod ne aegrè feras, Lector Candide, te ſerio rogo.

Paucis ut intelligas, qua de re agatur, juſtumque ferre valeas judicium, quanto poſſum compendio operam dabo.

Edidi, ut notum, Epiſtolas reſponſorias ad quaeſtiones mihi ab aliis propoſitas; in quibus officii docentis eſſe duxi, detegere atque explicare nonnullas veritates Anatomicas, ſimulque Anatomiae Cultores monere, ut ſeſe contra ea, quae perperam à variis Authoribus notata ſunt, muniant. Inter alia indigitavi quoque errores aliquot, ut puto, à Profeſſore Bidloo commiſſos.

Bidlous repoſuit Libellum ſub titulo Vindiciarum, in quibus pag. 4.

Primò promittit, *conaturum ſe vindicare ab injuria ſuas delineationes Corporis humani, ante* 13 *annos orbi litterato exhibitas*; unde colligatur, eas malè à me *ut Chimaericas caſtigari.* è contrariò pollicetur, ſeſe porrò probaturum, *delineationes ſuas Oeconomiae Animali & partium diſpoſitioni, corpus vivens integrantium, eſſe convenientes, conſentaneas, analogas.*

Deinde objicit mihi lapſus, à me, ut cenſet, commiſſos: dicit enim eodem loco ſeſe exhibiturum *ſpecimen quoddam Ruyſchianae artis, doctrinae & induſtriae*, adducitque poſtea ex ſcriptis noſtris varia loca.

Digitized by Google

Tertiò Litteraturam meam Litterator noſter carpit; nam dicit, *ſe non neglecturum politioris meae litteraturae exempla in doctiorum deponere ſinum.*

Addit porrò, more ipſi conſueto, atroces injurias, calumnias, & quae hujus furfuris alia; nempe, *improbum*, *inhoneſtum Ruyſchium eſſe*, & ſimilia, quae evomit, convitia, & cenſet, me, hiſce ſc. poſitis, *eſſe ſcandalum Anatomiae*, *miſerrimum Anatomicum*, *ſubtilem lanionem*, *turpem & infamem oratorem*, & quae ſunt alia, dictu turpiſſima.

Accipiamus conditionem, ſi praeſtiterit, quae promittit. Si verò contrario modo ſeſe omnia habere probavero; ſi oſtendero, eum non reſpondere ad controverſiam, ſed detorquere potius, atque mutila reddere mea divulgata: ſi docuero, ipſum majores, quàm hactenus notavi, commiſiſſe errores; ſi eum convicero quos ante monitus eſt errorum; ſi detexero dolo malo meas detorqueri ab eo, & ineptè citari Obſervationes; aperteque Bidloum ſcribere inania cerebri figmenta, & ſophiſmata, (verius dixerim mendacia,) ſi declaravero ipſius mores inhoneſtos; an non jure merito rogare licebit aequum Lectorem, ſi animus mihi eſſet ipſius verba, vel potius convitia regerere, utrum ille ipſe, ipſo etiam Bidloo judice ſi certetur, non habendus tum ſit talis, qualem me pronuntiat; utrum de eo ipſo non ſit ſtatuendum potiùs, quòd ſit *homo qui erubeſcere non poteſt*, *flagitioſus*, *turpis & infamis*, *improbus & inhoneſtus*, *malè feriatus*, *obſcoenus*, *impudicus*, *morum carcinoma*, *tranquillitatis ſtudiorumque infenſiſſimus hoſtis.*

Id verò plenè perfectèque probare aggredior. Ne autem diutius, quàm par eſt, Lectorem aequum morer, rogatum eum velim, ut ſeriò, vel primùm, quod in Bidloi Vindiciis occurrit, audiat, omiſſis injuriis & calumniis.

Videtur de re Anatomica agere Pag. 5. ſc. *de Glandulis cutaneis*. Quaeſtio fuit, utrum ſc. *Glandulae cutaneae* ſint *Pyramidales*, ſicuti Bidlous eas delineavit olim, & nunc quoque ſcribit, an verò *Orbiculares?* totus in fermento eſt Bidlous, quaſi falſò ipſum accuſarim, quod *Papillas Pyramidales* delineaverit, adducitque locum, ubi egomet ipſe *Papillas Pyramidales* dico & delineo, unde & inconſtantiae, inſcitiae & imprudentiae me accuſat. Utrùm verò rectè, dijudicare facilè poterit, quicumque attentè, ſepoſità praeoccupationis larvà, ad ſequentia animum adverterit.

Conſtat

Digitized by Google

Conſtat ex Anatomia, dari

Primò, Papillas cutaneas Pyramidales dictas,

Secundò, manifeſtum eſt, dari foramina in corpore reticulari Malpighii;

Tertiò, conſtat itidem, dari Glandulas Cutaneas.

Notum eſt porrò, *Papillas eas Pyramidales* detineri in Corporis reticularis perforationibus; eas verò *Glandulas* nequaquam. *Papillas illas Pyramidales* eſſe, agnoſco; easque à me Pyramidali figurâ eſſe depictas, ſcio; & eas ita delineandas eſſe, nunc etiam aſſero & affirmo; praetereà etiam nunc ſtatuo, omnes illos errare, qui ſecus haſce *Papillas* delineant. Reſpondeat autem quis; quid ergò Bidloum accuſas? dicam, non eo nomine accuſo hominem, quòd *Papillas illas Pyramidales* delineaverit, ſed quòd eas *Glandulas Pyramidales* dixerit & delineaverit, quas *Glandulas* neutiquam *Pyramidales* eſſe, contendo, affirmo, & probo; imò antea diſtinctè ſatis demonſtravi & ipſâ autopſiâ probavi; & hoc ipſum illud erat, quod repetebam in ultimâ à me habitâ publicâ demonſtratione Anatomicâ, obmuteſcente etiam Bidloo. Neque hîc quicquam ipſi proderit, neque ex hoc ipſum eripiet labyrintho, diſtinctio *Mathematici Pyramidalis*, eò quòd dicam, & evidenter probem, nullo modo has *Glandulas Pyramidalis* eſſe *figurae*, de quâ re ſolummodò quaeſtio agitatur.

Si firmis ſtaret pedibus argumentum Bidloi, quo me inconſtantiae convincere conatur, oſtendere prius debuiſſet, me ſcripſiſſe, *Glandulas illas* quoque eſſe *Pyramidales*, ſicuti ego, *Papillas Pyramidales* eſſe, dixi, & demonſtravi; ſed ipſi hunc nodum ſolvendum relinquo, ut cautiùs agere diſcat in poſterum.

Quicumque Bidloi verba attentè perlegerit, facilè videbit, hominem confundere, vel ex praecipitantiâ, vel dolo malo, *Glandulas cutaneas* cum *Papillis Pyramidalibus*. In limine namque Vindiciarum ſuarum ipſemet loquitur de *Glandulis*; ait enim Pag. 5. *Ad nauſeam uſque me in Glandularum ſub primo univerſali tegmine collocatarum erraviſſe delineatione:* poſtea verò callidè tranſit ad *Papillas*, tradens, *me illas Papillas non Pyramidales, ſed rotundas in Theatro Anatomico declamaviſſe.* iterum repetendum hic, quòd de illis Papillis nulla inter nos diſſenſio fuerit; confundit inquam, ut liquet, ex ante dictis

verbis, duo illa corpora, quae tamen evidenter diverſa ſunt. Dixi ergò publicè, eoque praeſente, & nunc ſcribo, orbique litterato cognitum volo, Bidloum perperàm & ineptè *Glandulas Cutaneas* Pyramidales delineaſſe.

Sileo, me in publicâ illâ demonſtratione Anatomicâ, Bidloo praeſente, tunc temporis non de *Papillis Pyramidalibus*, ſed ſolummodò de *Glandulis Cutaneis* ſermonem habuiſſe. nemo enim, qui vel à limine tantùm ſalutavit Anatomiam, ignorare poteſt, diſtinguendas eſſe *Glandulas Cutaneas* à *Papillis Pyramidalibus* memoratis, cùm diverſarum harum partium uſum diverſum doceant Anatomici. Haec verò, quae à Bartholino, & Malpighio notantur, non debuiſſent latere iſtum noſtrum, qui auctores continuò in medium producit, citat, & pro iis quaſi pugnat.

Quis ergo mecum non rideat, cùm animadvertit, hominem adeò occupatum in ſe excuſando, quòd dixerit *Papillas Pyramidales*, quaſi in eo peccaſſet? revera enim *Papillas*, non verò *Glandulas* ita exiſtere, jam dictum eſt. Ita excuſando quod excuſari non debuit, ſemet ipſum inſcitiae criminis reum facit.

Ignorantiam ſuam, impudentiam an falſitatem dicam prodit miſerrimè; cum dicit, *Malpighii & mea verba*; cùm tamen manifeſtum ſit ex ſcriptis Anatomicis magni illius Viri, eum

1. Glandulas.
2. Papillas illas ſollicitè diſtinxiſſe, & evidenter diſtinctas propoſuiſſe.

Porrò tum Malpighium, tum Stenonium, illas *Glandulas miliares*, *Papillas verò Pyramidales* dixiſſe, quis ignorat? Certè *Pyramidale* idem ſignificare, quod miliare ſignificat, nemo ſanus admittet.

En, C. Lector, primum *ingenuae, & verae partium demonſtrationi incumbentis animi, pariter pariterque doctrinae* Bidlojanae *ſpecimen!*

Rogo itaque, aeque Lector, ut aequam pronuncies ſententiam de primà hìc ſeſe offerente quaeſtione Anatomicâ. judica, ſi placet, utrùm iniqua ſit petitio mea, ut ſcilicet Bidlous proximâ publicâ demonſtratione, in Academico Theatro Anatomico, ſpectatoribus exhibeat *Glandulas Cutaneas Pyramidales*

Digitized by Google

dales eſſe, ſicuti eas delineavit ſuis in tabulis, & ſicuti eas pronunciat ſuis in Vindiciis. minus iniqua videbitur noſtra poſtulatio, eò quod egomet ipſe conditionem hancce ſubire non dubitaverim, nec adhuc me huic legi ſubmittere denegem.

Oſtendi, quàm parùm candidè, quàm confuſè, primam Bidlous tractaverit controverſiam. eodem planè modo mutilatas quoque omnes alias propoſuit quaeſtiones, quod apparebit ex ſingulis, quaſcumque contemplari velis. Ex. Gr. conferas, ſi placet, primò propoſitam cum ea, quae in notis ad ultimam noſtram Epiſtolam à Bidloo traditur, ſcilicet de *Membrana media*, *Cerebrum involvente*. Haec quaeſtio ita ſeſe habet.

Bidlous in Anatomiâ ſuâ, illam membranam ſeu membranae portionem magnam ſeparatam & dependentem à capite delineavit; addidit dictae membranae vaſa ſanguinea numeroſa non modò ſed & evidenter conſpicua.

Ego ſcripſi, dixi, & nunc quoque repeto, illam delineationem Bidloi non eſſe inſtitutam ad imaginem ipſius ſubjecti conſpicui, ſed potiùs ex imaginatione Chimaericâ profluxiſſe. Reſpondet ille; *ſibi aequè licitum eſſe hujus membranae exhibere portionem*, *ac mihi Pleurae*; concedo, ſed quis ei hac in re adverſatur? verùm ille verba noſtra callidè detorquet, quaſi ego eum accuſarim, quòd non exhibuerit integram illam membranam, id quod falſiſſimum; ſiquidem error ejus major eſſet, ſi integram hanc delineaſſet membranam ſuis cum vaſis ſanguineis; quandoquidem in eo cardo rei verſatur, quòd tenuis nimis ſit haec membranula, & nimis arctè cum Pia Matre plurimis in locis cohaereat, quàm ut Bidlous eam, ſeu ejus portionem tantam, quantam delineavit, atque adeò ſeparatam, & dependentem cum vaſis delineatis, conſpicuè oſtendere valeat.

Verùm cautio adhibenda, ne, dum hanc ſolam membranam nudam exhibere ſe jactat, ſimul cum ea conjunctam oſtendat tenuem Meningem; atque ita per fucum ludat; video enim quantas inſidias ſtruat. Ut ſcilicet probabilia ea reddat, quae de hiſce ſcripſit, ſupponit, *hanc membranam minùs ſubtilem* eſſe, quàm *Amnios in foetu tri vel quadrimeſtri*, quàm *membrana Nervos in Oculo inveſtiens*, hoc verò ſuppoſitum falſum eſſe, ad oculum, ſuo tempore, oſtendam. Nunc verò ſcopus non eſt novas cum Bidloo agitare quaeſtiones Anatomicas, priusquam, ut decet, reſponderit ad jam agitatas; video enim iſtum

illud

Digitized by Google

illud artificium meditari, ut nova continue objiciendo, ex anguſtiis elabatur. Quàm tenuis verò haec Arachnoidea membrana ſit, & quàm arctè cohaereat cum Pia Matre, ac proinde quàm impoſſibilis ſit talis ſeparatio & vaſorum conſpectus, in publicà demonſtratione nuper, praeſente Bidloo, ipſi etiam Bidloo oſtendi. Verùm, ut diſtinctè magis omnia pateant, proximâ Anatomiâ publicâ Bidlous in ſubjecto humano oſtendat ea, quae hac de re ſuis in Figuris repraeſentari curavit; ego viciſſim non ſolùm tantam, quantam delineavi Pleurae portionem in cadavere humano, publicè me exhibiturum polliceor, ſed multò majorem. Nonne tibi haec aequa videtur conditio, L. Benevole?

Praemiſſis, ſi placet, addas, quae traduntur in Animadverſionibus ad Epiſt. noſtram tertiam, pag. ipſi 16. nempe de *diſtributione Arteriae Magnae*, & videbis iterum Sophiſtam nectere fallacias; *novit* ſcilicet, *non ſemper commodum aut operae pretium eſſe Lectori repetere*, quae hac de re tradita fuerunt.

Haec verò eſt quaeſtio.

Scripſi Epiſt. tertiâ, in homine naturaliter conſtituto *non reperiri Aortae diviſionem in truncum aſcendentem & deſcendentem*, ita progredientem & talem ſitum habentem, qualem Bidlous depingit Tab. 23. Anatomiae ſuae. addidi inſuper, & jam quoque repeto, me ne ſimplici quidem vice, (licet perplura, neque ſegniter, quotannis diſſecem cadavera humana,) haec obſervaſſe: addo quoque, omnia, quae, ut haec innoteſcant, à me artificioſe conſervantur, contrarium docere.

Sed videamus, quid Noſter Anatomicus reſpondeat. primò ait, *haec Amſtelodami ita publicè ab alio quodam fuiſſe demonſtrata*; aſt quanta fides habenda Bidloo abſenti, cùm ego ipſemet huic demonſtrationi, de quâ loquitur, interfuerim, neque tamen talem dictae arteriae ſitum & progreſſum demonſtratum viderim. malitne ſuis narrationibus potius, quàm meis oculis fidem habeam? fuerit illud, per me licet, luculenter demonſtratum; verùm illud ipſum, quod in quaeſtione eſt, à Bidloo, vel à quibuſcumque ipſi placuerit, me praeſente & ſpectante demonſtratum vellem, nempe talem dictae Arteriae ſitum & progreſſum, qualem ei aſſignat Bidlous illis in Tabulis, quas vitioſas eſſe dixi, & nunc etiam mendoſas eſſe, contendo.

Itaque Bidloi erit in proximâ Anatomiâ in Theatro publico haec

Digitized by Google

haec in homine recte conſtituto oſtendere, ſicuti ego viciſſim non in uno tantùm, aſt in pluribus ſubjectis humanis, me contrarium exhibiturum, promitto. Sed fallendi artibus imbutus noſter ſenſit propè laqueum, quem declinare non valuit, ideoque omni artificio effugere ſtuduit. adjicit proinde idem illud, nempe vaſorum inordinatum curſum, à me fuiſſe notatum, eo videlicet loco, ubi dico, *Bronchialem & mammarias Arterias inordinato curſu quandoque repere.* pulchrum ſanè iterum argumentum pulchro Bidloo dignum! En autem conſequentiam; quia hoc obſervatum fuit *in Bronchiali & Mammariis*; ergo idem ſtatuendum *de Aorta.*

O lepidum caput, ſi cerebrum haberet! quis, cui ſanum ſinciput, non videt differentiam? audi, mi Godefride, in Mammariis aliisve (quod extra omnem controverſiam eſt) frequentem eſſe naturae luſum, notavi; porrò, ubi hunc luſum de Mammariis noto, eum quoque tanquam luſum, non tanquam conſuetum ſtatum naturalem, pono; tu verò id de Aorta pro conſuetò & naturali exhibes. Sed quis praetereà adeò ſtupidus eſt, qui ignoret, luſum frequentiorem eſſe in ramulis minoribus, rariſſimum circa ipſum fontem, ſcilicet in Aorta ipſa? Obſervationem autem illam noſtram de Aorta haud inutilem eſſe Anatomiam & Chirurgiam colentibus, licet ejus non pateat utilitas homini omnia feſtinanter agenti, ſuo loco declarabitur.

Judicet jam L. Æquus de ſolida Bidlojana reſponſione. non audet enim fidere ſuae cauſae, ideoque à ſubjecto, demonſtrationibusque Anatomicis & ratione, ſeſe convertit ad auctoritatem aliorum, anxiuſque aliud quoddam quaerit effugium; ſicuti vulpes, quae novas circumſpicit latebras, cum à venatoribus urgetur; dicit enim, *Veſalium &c. idem habere*; quid inde? an non aequè errat, qui cum Veſalio &c. errat? Quantus noſter, omnis antiquitatis antea perpetuus hoſtis, jam illius defenſor! *quantùm mutatus ab illo* Bidloo! *qui* &c.

Necdum etiam te dimitto, inepte & audax citator Authorum, quos, ut patet, vel planè non legiſti, vel non, ut decet, evolviſti. negamus praeclaros Viros & imprimis Veſalium, quem adducere non veritus es, tam longè aberraſſe, quàm te. hujus enim figura multùm à tua, quam dediſti, differt. quicumque haſce figuras, & tuam & illius, inſpicere dignetur, te hominem perfrictae

B frontis

frontis eſſe, facilè judicabit. Et quid proderit, ſi Bidloi figura propè accedat ad figuras Clariſſimorum Virorum? quod tamen falſum, quid ex inde ſequi autumas, mi Sophiſta? nil credo, niſi quòd ex malis pejores confeceris figuras. Notum quoque eſt, multa non ſecundum ſubjecta ipſa, ſed ſecundum aliorum figuras delineari curaviſſe Bidloum, quod ſuo loco pleniùs aperiam.

Idem quod de tribus jam dictis quaeſtionibus ſtatuit Æquus Lector, procul omni dubio quoque ſtatuet de modò proponenda, quae ordine haberi poteſt quarta controverſia; in qua agitur *de Liene humano, ejuſque conſtitutione.* Notavi, Bidloum, corpus Lienis humani Glanduloſum, celluloſum fibriſque tranverſalibus donatum, & nequaquam, uti decet, & in naturali ſtatu in homine reperitur, depinxiſſe; Sophiſta noſter haec ineptè detorquet, & rem recenſet, quaſi à nobis fuiſſet accuſatus, quòd depinxerit Lienis portionem tantùm, non verò integrum Lienem: cùm tamen haec neque ſola neque unica ſit quaeſtio; licet notarim quoque aliquid de delineata portione.

Obſervavi, quòd ſine diſtinctione ſcripſerit, *ſe delineaſſe Lienem*, quae verba ita poſita, videntur indicare Lienem integrum humanum fuiſſe delineatum in Tab. 36. Fig. 4. Cùm tamen eà figurà Lienis Vitulini portionem tantùm exhibeat. Magis neceſſaria videbatur haec mea cenſura, quia in Vitulina ea portione, in figurà ejus repraeſentata, apparent fibrae illae transverſae, quae nunquam in humano, ſed in Vitulino ſemper conſpicuae ſunt, quod certè haud exigui momenti. ſi enim quaeratur, utrum in Liene reperiantur Cellulae, Fibrae transverſales & Glandulae, longè alio modo reſpondendum, ſi nempe quaeratur de Vitulino, quàm de humano Liene. Aſt gloriatur Anatomicus noſter, ſe quoque humanos diſſecuiſſe Lienes. concedi facilè poterit, eum diſſecuiſſe Lienes humanos, ſed quid inde ſequitur? cùm & Carnifices colla ſecent humana, nec tamen proinde accuratam Corporis humani Anatomiam intelligant. Hic ſola controverſia inter nos eſt, utrum rectè delineaverit & deſcripſerit Lienes humanos. quam manca ſit ultima ejus Tab. ipſis etiam in Vindiciis, vel leviter attendenti perſpicuum erit. jure itaque repeto, non omnia viſcera, quae in ſua Anatomia corporis humani, pro humanis depinxit

pinxit Bidlous, humana eſſe. Sicuti etiam repeto, perperam à Bidloo in Liene humano effingi glandulas, fibras transverſales, & cellulas. Sed forſan inſpectio ocularis, examen Lienis Anatomicum, & artificiales praeparationes nos decipiunt; pulchrè enim argumentatur noſter à PRIORE, dicens, *Ergo* VIDETUR *mihi conſtare, neceſſariò exſtare Glandulas &c.* VIDETUR, inquit; interim accedat pictor. Heus tu! delinees glandulas, ſecedite Philoſophi, Novus hic PRIOR. aperite quaeſo mentis oculos, quo videatis, utrùm minus intelligat prius, an poſterius? quid dubitatis? patet, opinor illum à PRIORI delineaſſe figuras ſuas chimaericas, quae proinde magis dignae videntur poſteriore, nam olim me legiſſe memini:

Tonſoris Licini cacationes,
Tergendis natibus dicata charta.

Ita procul dubio cutaneae Glandulae videbantur pyramidales. quid tibi videtur, Lector? nonne evidentiſſimè de figmentis ſomniavit? nonne juſſit Glandulas dictas à PRIORE delineari? etenim neceſſe eſt ut figura ſit repraeſentatio illius, quod in ſubjecto oculis ſeſe offert; ſed exciderat propemodum, Bidloum aſſeveraſſe, *Glandulas exſtare in Liene* humano, inſuper ad oculum eas demonſtrari poſſe, quod ſi verum, ſcilicet has Glandulas ad oculum demonſtrari poſſe, ſupervacanea erunt addita argumenta, quae petit

I. *Ex Malpighianis experimentis.*

II. *Ex levi flatus intruſione in hoc viſcus, ejuſque exſiccatione.*

III. *Ex partium exſiccatarum prudenti contritione & artificiali inſpectione; porrò ex injectis prius unius in Lienis Arteriam, alius in venam, tertii tam Arteriam quàm Venam cerâ, atque in Lymphae ductus Mercuriò.*

Si hiſce aliiſve experimentis in conſpectum producere evidenter poterit Glandulas, Cellulas, Fibraſque transverſales, quas Lieni adſcribit humano, facilè acquieſcam. Exſpecto itaque, ut proximâ publicâ Anatomiâ diſtinctè & clarè oſtendat in ſubjecto humano ea, quae de Liene humano notavit, ſcilicet Cellulas, Fibras transverſales, Glandulaſque, aut medium illud, quod ſomniat, inter Venam & Arteriam.

Ego verò promitto, me ad oculum demonſtraturum, quantopere decipiantur, qui corpora nonnulla in Lienis Anatomiâ

Digitized by Google

occurrentia perperam pro Glandulis, Cellulis, & Fibris transverſalibus habent, verùm ea corpora longè alterius naturae organa eſſe, ad oculum oſtendam.

Sed addidit porrò, *me in Obſervationibus meis Lienem dixiſſe Glandulam.* non ego Bidloinos mores, à quibus ſemper abhorrui, & adhuc abhorreo, ſequar; nec impudente fronte decipiam Lectores. haud inficias eo, mihi, uti caeteris Anatomicis, viſcus illud quondam impoſuiſſe, atque mihi Anatomiam ejus inſtituenti ſeſe obtuliſſe, ac ſi exiſteret Glanduloſum. Illud autem fateri & emendare, Bidloo magnum videtur peccatum; ſi autem non licebit Bidloum, ſaltem credidi licitum eſſe corrigere memetipſum. Candide enarrabo, quid in eam me deduxerit opinionem. praejudicium haud parùm adjuvit, ut ei opinioni ſubſcriberem; cùm omnes hujus ſaeculi Anatomici id unanimiter urgere animadverterem. ab eo verò tempore, quo propoſueram opinionum mearum, aliorumque circa Anatomica novum inſtituere examen, nihilque pro vero admittere, neque notare, niſi quod diſtinctè verum eſſe denuo deprehenderem, novam meam (Bidloo incognitam, uti ex ejus Vindiciis patet) adhibui methodum, deprehendique viſcus illud, quod aliis ut & mihi antea videbatur Fibris transverſalibus, Cellulisque inſtructum atque Glanduloſum, neutiquam ita eſſe. Hanc inſequi methodum laudabilem mihi propoſitum manet, ſicuti Bidloo propoſitum videtur perpetuò errores ſuos antiquos novis tueri erroribus; quod commune ipſi ſit cum mendacibus, qui commiſſa mendacia novis perpetuò celare conantur mendaciis; cùm tamen, ſi quis errorem commiſerit, ei ſollicitè attendendum ſit, ne de malo in pejus ruat. Quod ſi à me audire id nolit, legat à capite ad calcem Juvenalis Satyram xiii.

Non reſpondebo ad confuſas illas à Bidloo propoſitas interrogationes, Ex Gr. *quomodo ergo Lymphae ductus hauriant ſuccum? quomodo alia abſolvantur?* Videtur enim incumbere in illud, ut multa diſcat ſine labore, quaſi ego tenerer perpetuò, ut olim, gratis ingratum docere diſcipulum. forſan memoria excidit Noſtro, quòd privatum collegium meis in aedibus frequentaverit; & quòd nullum honorarium ab eo acceperim.

Sicuti quarta, ita & quinta ſeſe habet controverſia. ibidem nonnulla videtur movere de *radicibus Veſiculae fellis*, ſed ſi quis,

Digitized by Google

quis aliundè illam non cognoſceret quaeſtionem, OEdipo opus eſſet, qui eam ex Bidloi verbis, uti decet, intelligeret; adeò eam detorſit, perpetuus rei Anatomicae veritatiſque tortor; dedita opera, ut opinor, quo callidis ſuis artibus confundat Lectorem. Quaeſtio verò haec eſt, *utrum in Veſiculam Bilariam bilis intret per ductus illos, quos Bidlous dicit eſſe radices è fundo Veſiculae dictae emergentes?* & quos ductus ita delineavit. Diſtinctè haec ita proponere conor, quia video hominem Sophiſtam affectare confuſionem. ſuis enim in Vindiciis ſupponit me longè aliud quid ponere, quàm poſui, & longè aliud quid negare, quàm negavi. Agnoſco itaque, Lector, ut de ſententia mea conſtet, *Veſiculae Bilariae varias radices, illas tantùm negamus, quas ille è fundo emergentes delineavit*; & de hiſce ſolis eſt quaeſtio; haſce Bidlous probare & oſtendere tenetur proxima Anatomia publica, ſcilicet in homine; ſed iterum cogor addere monitum, ne Spectatorem decipiat ille in fallaciis adeò exercitatus; debet enim oſtendere, Vaſa à ſe notata, eſſe *Vaſa Bilaria*, nequaquam verò eſſe fibras, vel Vaſa Sanguifera, alteriusve naturae; ego viciſſim oſtendi & oſtenſurum amplius ſuſcipio, ea non eſſe Bilaria Vaſa, ſed longe alterius naturae.

Pudore certe ſuffundor, mihi toties revelandas eſſe malas artes hominis in publicâ profeſſione conſtituti, & tamen ulterius progredienti novas ſeſe mihi paſſim offerre fallacias. Bidlous egerat *de Pericardio ejusque Vaſis*; male de his egiſſe eum, ſcripſi. quid reſpondet? Sophiſta reſponſione ſua conatur decipere Lectorem, quaſi ſufficeret, ſi probaſſet ſuo more, ſeſe delineaſſe *Vaſa Pericardii.* haeccine quaeſo noſtra eſt quaeſtio? non tam quaeritur, utrum delineaverit? quàm, utrum recte, & uti in ſtatu naturali ſeſe offerunt? Ideoque pag. 10. addidi. *Arterias illas rudiori Minervâ tantùm eſſe deſcriptas*, quod Noſter (ut per omnia eſt fallax) aſtute omittit, ne ſemetipſum proprio ſuo gladio jugulare videatur.

Quò autem minus deprehendat Lector ejus defectum, perpetuò nova, & quae non ad rem faciunt, admiſcet callidus impoſtor. Ex. Gr. Pag. 10. Vind. ait; *Neurologiam ſcitu Medicis Chirurgiſque longè eſſe digniorem ſanguiferorum vaſorum cognitione* &c. Quonam in loco, ſodes, dixi ego Neurologiam eſſe minus dignam? ſicuti ejus verba indicare videntur. Concedatur autem, Neurologiam eſſe digniorem; an eapro-

Digitized by Google

pter haud neceſſaria vaſorum ſanguiferorum cognitio, eorumque diſtributio? Nervos enim maximâ ex parte Arteriarum comites eſſe, conſtat; an non igitur imperfectior ac magis dubia erit Neurologia, quamdiu vaſorum Sanguiferorum curſus minus cognoſcitur?

Quòd dicit, *ex Nervulorum minimorum vulnere diſcrimen vitae eſſe timendum*; neque nos, neque hunc locum ſpectat, haud enim illud negavi, neque id inter nos agitur. Ita ubique per digreſſionem conatur Lectoribus palpum obtrudere; ſed quia Nervorum vulnera periculoſa, an proinde Sanguiferorum nulla pericula? callide certe argumentatur exercitatus noſter Logicus, cui forſan ignotum eſt, quantum diſcriminis metuendum in laeſione ramulorum Arterioſorum in Corde, Hepate, Pulmone, Membranis Cerebri, ut & in Inteſtinis & Glande Penis; ſed quia haec & ſimilia tantùm adducta videntur, ut nos à via abducat, iis inhaerere deſiſto.

Eodem modo in notis ad Epiſtolam 1am agit, *de foraminibus in corpore reticulari Malpighii.* Quorſum haec, dicat aliquis, cùm Ruyſchius de iis eo loci nihil ſcripſerit, quod Bidloum tangit? dicam, ut ſcilicet more conſueto ſubſtituendo ea, quae non ad propoſitum ſpectant, mentem Lectoris abducat à propoſita quaeſtione. Rectius itaque ad haec nihil reponerem, ſed non poſſum non monere ſtudioſos, ne in hiſce ſeſe quoque à noſtro Anatomico decipi patiantur; ſcilicet, dicit *foramina haec mutari variis de cauſis.* id concedo, ex eo tamen id non ſequitur, quod iſte exinde elicere videtur, ſcilicet ea non poſſe, nec debere delineari ea figura, qua in ſtatu naturali exiſtunt, ubi nulla accedit violentia. Argumentum Bidloi, ſi procederet, nec Nares nec Os, nec ipſa Vaſa Sanguinea, nec Oſcula ulla delineari bene poſſent; eò quod haec omnia multifarie variant pro compreſſione aut contorſione illius, qui manibus aliove modo haec tractare atque immutare ſuſcipit. nihilominus tamen ſi quis haec delineare inſtitueret, certe naturalis eorum figura & nequaquam pro immutatione à compreſſione inducta eſſet exhibenda.

Porrò alias adhibet fallacias. Figuram hancce ſextam (quam delineari curavit ſuis in Vindiciis) ſi quis attentè inſpiciat, facilè obſervabit, hanc longè differre ab ea quae exhibetur in magnâ ejus Anatomiâ, & quae à nobis fuit accuſata. an hoc boni

boni viri ſit, judicent alii. longe certe plura vaſa repraeſentantur ſub Glandulosa & Papilloſa ſubſtantia diſſeminata in libro ejus Anatomico, quàm in hac immutata figura. Sed ne durus nimis videar; ſi do, hancce figuram ita exſtare ejus in libro (quod falſiſſimum) nequaquam tamen ab eo correcta tabula convenit CUM DISPOSITIONE PARTIS EJUS IN CORPORE VIVENTE, aut homine recens denato, de qua re hic tantùm agitur. nam nunquam oſtendere poterit Bidlous Glandulas inter Papillas ſibi invicem ita conſitas, uti eas delineari curavit; multò minus capillamenta vaſculorum aquoſorum Glandulis & Papillis interpoſita, ab eo Tab. 4. Fig. 6. delineata; neque oſtendere valebit, vaſa ſanguinea talem obtinere reptatum ſub dictis Papillis, Glanduliſque cutaneis, qualem iis affinxit; quae omnia eo modo, uti in ejus Anatomia repraeſentantur, ut oſtendat proxima Anatomia publica, valdè deſiderem.

Extra noſtras quôque controverſias eſt, quam exhibet *Cuticula exſiccata* in Tab. 2. Fig. 1. Vindiciarum. quaeſo Lector, vide quam pulchrè ſtet promiſſis. promiſit ſcilicet; *ſua convenire cum Diſpoſitione partium corpus vivens conſtituentium*; interea profert Cuticulam exſiccatam & expanſam, quae toto coelo differt à recente, à vivente, & tamen prudens noſter Mathematicus ex eo duxit conſequentiam, ac ſi ita eſſet in vivente. Rectè itaque haec quoque inter inania ſomniantis, delirantis penè dixiſſem, commenta, pono. Praeterea nullo modo probat, Mercurium effluere per Papillas illas apertas, id quod videtur requiri. proxima Anatomia publica oſtendat Mercurius Noſter, Mercurium labentem effluxiſſe per ipſarum Papillarum foramina, ſicuti illum effluere concedo per alios poros.

Sed putat, ſe reperiſſe viam, quam tuto poſſit ingredi, atque liberum ipſi eſſe quaecumque ſcribere figmenta; difficilis enim probatio Negativi. Dixi, *me vaſa à Bidloo delineata non offendiſſe in ſuperiore parte membranae Arachnoideae.* vide quàm bellè iterum noſtra detorqueat. ſenſus noſter eo loci hic eſt; Bidlous delineavit vaſa, ac ſi continuò ſeſe offerrent, ego autem ex profeſſo, inquiſitione diligenti inſtituta plura, & magis ſubtilia quoque vidi. nunquam autem talia conſpicere potui; quid jam reſtat? nonne mecum ſentis, L. B. ipſum teneri diſtinctè cuncta haec & probare & oſtendere, praecipùe, quando jam abundè conſtat, plures alias chimaericas ipſum exhibuiſſe delineationes?

Tan-

Digitized by Google

Tandem aliquando recenſet hiſtoriam, quae contigit in publicâ noſtrâ, quam proxime habuimus, Anatomiâ, ſed ita eam recenſet, ſicuti caetera recenſere ſolet, ſcilicet partim aliqua celando, partim mutilando. Hanc verò hiſtoriam ut plenè intelligas L. prout contigit, ab origine narrabo. tu judica exinde de Bidloi impudentia.

Horis pomeridianis, cùm cadaver publicè diſſecandum mihi conceſſum fuiſſet, diſſecationi interfuit quoque Lambertus Bidlous, pharmacopaeus, atque Collegii Medici, eo nomine, Inſpector, Profeſſoris frater. Inter caetera demonſtrabam etiam Glandulas quaſdam cutaneas dictas; haec ſubnectens verba; *Glandulae hae, ut videre poſſunt ſpectatores, orbiculares ſunt, & neutiquam Pyramidales reperiuntur, ſicuti Profeſſor Bidlous eas ſuo in libro perverſè delineavit.* Inſequente die ipſemet quoque antedictus Profeſſor Leydenſis in Theatrum Anatomicum venit. paucis repetebam ego praecedente die à me pronuntiata & demonſtrata, adjiciens haec; *Spectandas praebui heri ſpectatoribus Glandulas cutaneas, atque oſtendi eas orbicularis eſſe figurae, nequaquam verò Pyramidalis, etiamſi in figuris Profeſſoris Bidloi perverſè delineatae ea facie conſpiciuntur.* paulo poſt in demonſtratione progrediens, de Cerebri membranis ſermonem feci, hiſce additis verbis; *Haec membrana eſt Arachnoidea dicta, multis abhinc annis detecta in Virorum Doctorum Collegio, cujus membra fuêre Clariſſimi Viri, Blaſius, Sladus, Swammerdammius, & hîc etiamnum praeſens Vir Celeberrimus D. Doct^r. Quina, à quibus etiam dictum nomen ſortita eſt membrana haecce: proinde admirari ſatis nequeo audaciam nonnullorum, qui, ſe hujus membranae inventores eſſe, gloriari audent; intuemini quaeſo ejus tenuitatem.* (hoc dicens illam Bidloo & qui ejus claudebat latus, ad oculum oſtendebam) *impoſſibile eſſe judico, quantamcunque etiam impendat quis operam, talem portionem, qualem audaculus quidam in figuris delineavit olim, ſeparare & orbi litterato obtrudere, eamque conſpicuis intertextam vaſis ſanguiferis, quae tamen hactenus à nemine demonſtrari potuerunt. artis & inſtrumentorum meorum ſubſidio in variis corporis partibus detecta illa ſunt, in quibus à nemine hactenus viſa; hac autem in parte hujus membranae ſcilicet planè impoſſibile opus eſſe, jure merito autumo.* Plerique ſpectatorum, Bidloum hanc membranam talem in libro de-

deſignaſſe, non ignorabant, omniumque oculi in illum erant intenti. Ad haec omnia Bidlous altum tenebat ſilentium; poſt diſceſſum autem ſpectatorum, exceptis qui in circulo primo erant, abiens haec protruſit Belgice; *Domine, gratias tibi habeo pro humanitate, par pari referre paratus, ubi Leidam veneris*; quibus ſubjeci hoc reſponſi, *Fieri facilè poterit, ut eò excurram aliquando*; quibus Bidlous ſubjunxit, *quod ſi demonſtrationem habiturus ſum, te certiorem facere volo*; cui ego, *ſi placet*, repoſui. Talis erat rei finis; ſed addit noſter *me trepidante ore reſpondiſſe*. ſit verum, quid exinde conficitur? ſcil. me non aeque impudentem eſſe ac Bidlous eſt. Concedo, eamque ob cauſam, ſi more Bidloiano ſcriberem, eum non malè dixerim impudentiae Profeſſorem; non enim trepidat intrepidus noſter, ubi cauſa cadit; ego, uti ait, trepido, ubi probo Bidloum malè delineaſſe Glandulas cutaneas, alioſque commiſiſſe errores, quos facillimè unicuique oſtendere poſſum. Habes L. narrationem facti fidelem, quam teſtibus fide dignis probare quacumque hora mihi in manu eſt.

Non reſpondeo ad futilem illam exceptionem, qua ait, *ſe non reſpondiſſe, quòd loco honorifico aliquid reverentiae eſſet tribuendum.* Locus certè non prohibuit, quo minus reſponderet poſt diſceſſum auditorum. Nam cum hunc inter nos haberemus ſermonem, pauci tantùm adfuere Viri Eruditi. hoc itaque nomine locus erat privatus, ſubjectum Anatomicum, praeparataque omnia ad manus erant; an tum locus quoque prohibebat quo minus oſtenderet meos, quos vocat, fucos, ſuaque promeret & probaret Achillea argumenta?

Quis non olfacit & manibus quaſi tangit ſubterfugium Bidlojanum? paucos fore credo, qui impotentiam non potius, quàm modeſtiam obſtitiſſe, credituri ſint, niſi quibus innotuit, quam modeſtus à teneris annis exſtiterit iſte Godefridus.

Poſſem hiſce acquieſcere & differre reſponſionem ad eas accuſationes, quas in meas obſervationes, aliave ſcripta movit Bidlous, donec, ut decet, reſponderit ad eas admonitiones, quas edidi in ipſius Anatomiam; verùm mei praetereà officii exiſtimavi paucis oſtendere, Bidloum tam parum candidum eſſe accuſatorem, quàm prudentem defenſorem. itaque ad ea nunc accedo, quae in mea iſte congeſſit ſcripta.

Taxat delineationem Lymphae ductuum in Hepate, 30. abhinc

hinc annis & ultra à me exhibitam. Scio, L. B. vaſa iſta majora in figuris fuiſſe expreſſa quàm pro proportione hepatis. Hepar enim illud multis numeris minus eſt naturali Hepate Equino, quod certè ſtudio factum; cùm impoſſibile fuerit in exiguâ ejus libelli formâ naturali magnitudine exhibere Hepar Equinum. Lymphae ductus autem naturalem obtinent capacitatem, ſicuti in Equo deprehenduntur; ſed ſcias L. me in citatae figurae explicatione monuiſſe, Hepatis Equini delineati magnitudinem ſtudio juſto minorem eſſe excuſam: hoc autem non animadvertit, vel animadvertere noluit feſtinans, ac proinde caecutiens noſter cenſor. Si quid carpere velit, oſtendat ille Lymphae ductus à me exhibitos in corpore Equino eſſe quadruplo majores in dictâ figurâ quam in propoſito ſubjecto, de cujus veritate ſi quis dubitet, ſciat artificio conſervatos in muſeo noſtro reperiri in hunc uſque diem eoſdem illos Lymphae ductus Equinos, ad quorum imaginem tabula illa fuit expreſſa. Lymphae ductus cum ſuis valvulis editis figuris convenientes eſſe, oſtendere promptus ero, quicquid garriat à teneris unguiculis garrire ſolitus morio.

Sed quaeſo, Æquiſſime Lector, ſubſiſtas aliquantiſper & conferas Lymphae ductus Lienis Fig. 3. Vindiciar. ſub Lit. E. noſtri Mathematici tam accuratè proportionem (ſi Diis placet) obſervantis. clarè deprehendes, illos Lymphaedictus in Liene humano ab illo exhibitos, multis numeris eſſe capaciores noſtris, cùm tamen ſuos proponat pro humanis, ego meos pro Equinis. O Vindex miſelle!

Mirum forſan nonnullis videbitur, qui ignorant, quam parum ſibi conſtans Noſter ſemper fuerit, quod carpat, quae in Tractatu citato proponuntur, cùm tamen iſte Godefridus olim hunc ipſum meum tractatum de Lymphae ductibus &c. à me Latinè conſcriptum in vernaculam noſtram vertere magnae ſibi gloriae duxerit, quod patet ex ipſius dedicatione, ubi me adulatorum more tantum extollit, quantum nunc deprimere conatur.

Pag. 46. reprehendit delineationem *Venae Cavae* à me in dicto libello exhibitam, & vult in ſubjectis, ***quater illam ad minimùm Portae ſuperare latitudinem***, eam autem proportionem in noſtra figura non eſſe obſervatam. Sed ſcias, me eo loci non ſuſcepiſſe oſtendere proportionem inter dicta vaſa, ſed de-

Digitized by Google

delineare Lymphaeductus; deinde negatur id, quod Bidlous de proportione garrit. hoc verò ſuo loco in ipſis ſubjectis & figuris plenè oſtendam. Detur tamen hoc cavillatori, ſcilicet me non ſatis exquiſitè obſervaſſe proportionem, verùm id tunc temporis non pertinebat ad ſcopum noſtrum; quid hoc facit ad excuſandos errores, quos Bidloum commiſiſſe oſtendi? an eapropter errores non erunt errores; licet ego non obſervaſſem proportionem requiſitam, eo loco ubi illud erat extra propoſitum? quid ipſi proderit, ſi praeterea concedam, ſicuti libenter & candidè concedo, nonnulla in iſtis figuris jam ante 30 annos à me editis, haud accurata atque nitida reperiri, ut nunc ita exhibere poſſem, modo otium & alia id mihi permitterent?

Lubens fateor, me tunc temporis non tam profunde penetraſſe in Anatomiae penetralia; nec profiteri erubeſco, 30 annorum ſpatio me multa addidiciſſe & docuiſſe. Bidloi ſimilis haud ſum, qui vel defectus, vel errores ſtricto etiam defendere gladio conatur. Operam ego ſemper dabo, ut meas hallucinationes corrigam, optima ſpe fretus, magnam me hoc nomine initurum gratiam apud illos, quibus curae cordique eſt incontaminata Anatomiae veritas. Interim difficile, credo, erit Bidloo, in illius temporis ſcriptoribus oſtendere figuram Hepatis Equini cum Lymphae ductibus eorumque valvulis accuratiorem, quam noſtra illa eſt, quam hìc culpat. Rogatum quoque velim Lectorem, ut attendat ad vitioſam & naturae repugnantem Figuram Hepatis, quae reperitur Tab. 37. Anatomiae Bidloi.

Cavillator aliud praeterea adducit. Edidi figuram Hepatis Equini cum Lymphae ductibus, ego ipſe picturae non omninò imperitus, conatus fui in citata figura exprimere Lymphae ductus Hepatis cum valvulis, eo tempore à nullo tam diſtinctè Tabulis expreſſis, quo nimirum magis accuratè hae valvulae cum ſubjecto convenirent, & ſicut in arte illa ſolent, adjeci nomen. hoc verò carpit Bidlous; nomen ergo appoſuiſſe figurae à me delineatae, magnum ipſi videtur flagitium! Si Bidloi calamus nullos unquam ſcripſit libellos magis flagitioſos, quam haec eſt figura, inter fauſta id numeret, atque exinde certus ſit, ſe eo nomine non celebratum iri famoſum.

Non dubito quin me hucuſque vindicaverim à cenſura, quam

ſuſceperat Bidlous contra mea hactenus in medium prolata Anatomica. experiamur utrum idem praeſtare valeam de ſequentibus. P.49. carpit *meam Aſperae Arteriae & Bronchiorum delineationem* ante 30. annos exhibitam, eo in libello, quem in vernaculam linguam converſum à Bidloo fuiſſe, ante dixi. nunc verò in Vindiciis ſupponit *Aſperam Arteriam à me eſſe exhibitam à poſticâ parte annulis Cartilagineis ornatam*. huic, ut ait, noſtro errori benigniſſimus ille Godefridus veniam & impunitatem concedit. Verùm tali haud indigemus venia; ipſa enim figura ſatis oſtendit, in poſtica parte non plenè omnino exprimi cartilagines annulares, quod ex ipſa figura, quam Bidlous apponit in ſuis Vindiciis, patet. praeterea Aſpera Arteria Vituli à paucis diebus nati admodum tenera eſt, unde partes annulares, ubi paululum contrahuntur, ferè integram Aſperam Arteriam ambire videntur, & è tali Vitulo deſumpta erat haec Aſpera Arteria; nec etiam in titulo dicti libelli promiſeram ego, me exhibiturum Anatomiam Corporis humani, ſicuti promiſit ſuo in Libro cenſor; proinde mihi magis licitum fuit, quàm Bidloo, etiam ſine expreſſâ admonitione partes animalium delineare; adde, quod è Vitulo eſſe liquidò admonuerim, ſcilicet pag. 71. ſub. Lit. A. ſed detur, ſculptorem (hanc enim non ipſe ſculpſi) leviter aberraſſe, neque accuratè neque ſatis umbroſam in poſticâ parte feciſſe Aſperam Arteriam ubi Cartilagines deſinere debuiſſent; quid inde ſequitur? illud puto, haud contemnendum eſſe, ſi ipſe Anatomicus intelligat Ichnographiam, & ubi otium ſuppetit, delineandi artem illam adhibeat, quod tamen ridere, vel objicere mihi voluit Bidlous, uti dictum fuit pag. 21.

Porrò in ea figura ſcopus meus nullo modo fuit, ſicuti ex contextu facilè percipitur, Aſperam Arteriam & Bronchia accuratè delineata exhibere, ſed tantùm oſtendere novum illud inventum Arteriae Bronchialis, quod, ut faciliùs perciperetur, addita fuit Aſpera Arteria, licet fatear me magis accuratam figuram ejus exhibere potuiſſe, idque non ſolùm nunc, verùm etiam eo tempore, nempe ante 30. annos. eſt mihi quoque in animo, ubi ex profeſſo de eâ agam, Aſperam Arteriam hominis exactè magis delineare; non tamen author ſum Bidloo, ut hanc editionem urgeat. eâ enim ſimul innoteſcet, quàm innumeros errores ille ſua in Anatomia commiſerit in hujus partis de-

delineatione. Quod verò ad Cartilagines Bronchiorum attinet, quas à me omiſſas notat: ſciat Bronchia tunc fuiſſe exhibita, prout nudis oculis ſeſe offerebant, quo in ſtatu illi ramuli non ita evidenter apparebant ex particulis cartilagineis conſtituti, ſi nempe è Vitulo ante paucos dies in lucem editio, deſumantur, & tale noſtrum fuiſſe ſubjectum, jam abundè declaratum. id verò, quod nunc de Cartilaginibus Vituli nuper nati, notavimus, magis peritis Anatomiae, quàm Bidloo notum eſſe, credo.

Eàdem paginâ cenſoria ſua virga dignum judicat, quod dixerim, *ſummum ramum Aſperae Arteriae in ſolis Vaccis & Vitulis reperiri*, nempe eodem modo quo illum lobum exhibuerim. ſcripſi ante 30. annos, quomodo in Vaccis & Vitulis ramus ſeu lobus ille reperiatur. eodem verò planè modo lobum illum dèprehendi quoque in Ovibus, oſtendat Bidlous. ego recipio publicè me oſtenſurum differentiam inter illum lobum in Vaccis & Ovibus. Sed quaeſo L. ne te decipiat: etenim innumeris in locis conatus fuit mutilare pleraque, quae pro noſtris refert, quod facilè patet ex eo, quod in explicatione Fig. IV, Vindiciarum lit. E. poſuit, ubi nos F, atque ita omnia confunduntur, imò contra naturam apparent; Lit. E. enim in noſtris indicat *Arteriae deſcendentis à Corde poſticam partem, è quâ Intercoſtales* proveniunt, ſicuti P. 71. Anno 1665. notavimus. vide quaeſo quid Bidlous. P. 49. Vind. lit. E *ſummum ramum (Aſperae nempe Arteriae) deſignat.*

Me porò increpat, quòd ſcripſerim *exortum Arteriae Bronchialis eſſe curvo oblongum*, cùm ex ipſius ſententiâ *rectilineus* eſſet dicendus. Reſpondeo, pag. 67. tract. citati; dixi eum *obliquè* progredi, etenim certò deprehendi, eum ſaepius obliquè ſeſe offerre; & mirandum noſtrum non cogitare ſe, ut errorem ſuum circa Arteriam magnam excuſaret, jam dixiſſe in hiſce Vindiciis diverſimodè progredi Arteriam magnam; non tamen negabo quandoque dictum ramum ſeſe offerre ad rectilineam figuram magis accedentem; cui enim ignotum, minora vaſa facilè talem inſtituere luſum? quod non ſtatuendum de vaſis maximis, eorumque fonte. Interim gratias ago Celeberrimo D. Bidloo, quod cum ſuis amanuenſibus tum fuſè proſequatur Arteriam ante 30. annos à me detectam.

Non ſufficit Bidloo ſemel egiſſe de iis, quae contigere in pu-

blica Anatomia. denuò urget, me figmentum & impoſturam commiſiſſe in exhibitione Arteriae cum Pulmonalis, tum aliarum. quantum ad hoc, quod tunc publicè oſtendi, hâc quoque horâ publicè & privatim oſtendere idem illud poſſum, tum Bidloo, tum illis muſſitatoribus, qui calumniandi materiam illam ei ſuppeditarunt. etenim ſcias L., Godefridum quartae huic demonſtrationi non interfuiſſe; quis ergo mecum non mirabitur impudentiam iſtius ſcriptoris; qui affirmare audet fucum fuiſſe commiſſum? an non jure poſtulare poſſem, ut vel ab eo, vel ab amanuenſibus ejus id oſtendatur? an non haec juſta cauſa eſt Bidloum publicè renunciandi mendacem atque obtrectatorem, donec probarit luto aliove adminiculo me ſcelus illud commiſiſſe, atque ſpectatoribus impoſuiſſe? quod ipſi certè frequens ſit oportet, cùm ſine ullà probationis & veritatis ſpecie haec eructet. ſceleſtus facilè ſuſpicatur & alios ſe meliores committere ſcelera, mendax & alios mentiri, fucum & fallacias exercentem & alios fucum & fallacias facere. Belgis eſt Adagium, Ut hoſpes eſt, ita & hoſpites ſuos eſſe credit. Quare fucus & impoſtura non objiciebatur à muſſitatoribus tuis, ubi circulando ipſum illud praeparatum exhibui publicà in Anatomià? Ulterius non reſpondebo ad longam illam confabulationem, quâ luculenter oſtendit peritis, ſe non intelligere, quae haec ſint myſteria; ambabus interim manibus accipio oblatam à Bidloo in Vindiciis conditionem; offert eninim pag 73, *ſe digito demonſtraturum praeſenti praeſentem, ſcilicet ramulum hunc fictitium potius, quàm corpori humano convenientem.*

Nec lubet reſpondere ad id, quod dixerim *eandem eſſe ſanguinis in Arteria Pulmonali ac Bronchiali conſtitutionem.* hoc enim nihil facit ad demonſtrationem illius vaſis. quaeſtio propriè anatomiam ſpectat: ſed an adeò barbarus es, mi Godefride, ut, ignores ſanguinis conſtitutionem dici eandem, ſecundùm certas quaſdam relationes, cùm tamen diſcrepet ſecundùm alias? ubinam dixi vel ſcripſi diverſis illis in vaſis exquiſitè, & per omnia, eundem eſſe ſanguinem, nec ullo modo diſcrepare liquores dictis in vaſis, id quod lippis & tonſoribus, Godefrido etiam, ſuppoſui notum? Aſt ſentio, quid velit, conatur aſſidue novas effingere quaeſtiones Quaeſtionarius noſter, quo elabatur; eo itaque nomine nunc quaerit noſtris in ſcriptis verbum, quod cavillari poſſet, Cavillator conſummatus. nunc

ex

ex ſuis emiſſariis conatur expiſcari verba in lectionibus pronunciata, qui, prout ſaepius imperiti atque invidi ſunt, perverſè intelligunt, quae audiverunt, vel mutilata referunt; & ex hoc numero illud eſt, quod profert; ipſe enim non fuit praeſens; nec operae pretium videtur hìc inſtituere ea de re Apologiam, & repetere ea, quae dixi, & quo ſenſu; priuſquam Bidlous, ut virum decet honeſtum, & in eo, quo iſte eſt, dignitatis ordine conſtitutum, reſponderit ad errores, quorum eſt convictus.

Hactenus conſideravimus, quae protulit contra notata quaedam in exiguo libello illo noſtro, de dilucidatione valvularum in Lymphae ductibus, ante 30 annos praelo commiſſo. Ad Obſervationes meas nunc tranſilit, & incuſat me, quòd meis obſervatis addiderim nonnulla, ab aliis quoque notata; eſto! notarint alii ſimiles obſervationes, an non exinde majore fide dignae obſervationes meae? ex aliis tamen non deſcripſi; mea obſervata eſſe profiteor, & teſtes, qui interfuere, ſaepius adduco; nonne igitur mihi licet aequè notare mea, quàm aliis ſua? nonne jure merito praeterea à Cenſore noſtro expoſcere poſſum, Æquiſſime Lector, ut proferat in medium, & oſtendat ab aliis haec ita obſervata atque edita fuiſſe, adjectis quoque delineationibus & circumſtantiis, atque illos appoſuiſſe eadem monita practica utiliſſima, quae in noſtris leguntur? aliquid dicere videretur, ſi oſtendiſſet omnia illa ab aliis quoque fuiſſe exhibita; non enim ſufficit dicere, Ruyſchius habet exemplum Aneuriſmatis, & inſpicere Auctores Medicos, ſeu potius eorum catalogum, vel indices, atque tum ſcribere, etiam Aneuriſma habet Hildanus, Tulpius &c. oſtendat Noſter, illos quoque Auctores addidiſſe à me additam curationem *per Annulum* quem appoſui &c. quis tam iniquus qui hìc non damnet malevolum Bidloi animum? Nuper Magiſter Petrus, Adriani filius, Verduyn, edidit novam & utiliſſimam crura amputandi methodum quid tibi videtur L. ſi noſter Sycophanta reſcriberet, atqui alii egerunt de amputando &c. an igitur inutilis ille liber? abſurdè ergo Pag. 55. &c. dicit, *& alios hiſtorias de Aneuriſmate*, *Molâ* &c. conſcripſiſſe.

Quid ſi petam, ut oſtendat de Spina Bifida tales caſus, figuras, & alia quae circa eam noto? ſimiles differentias in aliis noſtris caſibus oſtendere, eſſet repetere Obſervationes, & detinere Lectorem, ipſiuſque abuti benevolentia. Ex. Gr. de Scabie

Digitized by Google

bie Veſicae, Tumore piloſo in Omento reperto; de Uteri inverſione à Partu; Utero Scirrhoſo in magnam molem aucto, & extra corpus propendente cum Figura, Uteri polypoſis excreſcentiis; verâ ſtructurâ Glandis Penis eo tempore incognitâ, Herniâ Cyſticâ, cui ex terrore juncta Bubonocele, prodigioſâ Ureteris integram pintam puris continentis dilatatione, ſuſceptione Inteſtinorum, Veſicae incraſſatione, Spinâ dorſi in circulum recurvatâ; monſtroſis Aneuriſmatibus; degeneratione Placentae Uterinae in Hydatides &c. unà cum cautionibus & monitis practicis, quae ſuo loco adieci.

Sed quorſum impudentia, vel furor abripit hominem, quòd alios verè laudabiles cum ſuis obſervationibus adducat, ipſorumque diligentiam laudet, me autem vituperet, cùm tamen non minùs frequentes in noſtris occurrant delineationes, quàm in eorum; inſuper noſtrae non ſunt obſervationes ab aliis mecum communicatae, ſed à me ipſo inſtitutae.

Obſervatione tertiâ ſcripſeram *de fracturâ Patellae, ex cauſa extraordinaria.* noſter ait, *tres vidi ego:* an itaque adeò obvium dicendum, quod Magnus ille & Excel-cel-cel-cel-cellentiſſimus Godefridus Bidlous in vaſta ſua Praxi ter tantum vidit? ſed heus tu, praeceps D. Bidloe! audi, aliquantulum cohibe tuam conſuetam praecipitantiam, & perlege eum caſum, videbis aliquid, quod rarò, ſi unquam, in vaſtâ tuâ praxi vidiſti, & apud Authores haud frequenter occurrit, ſcilicet *Patellam ſine lapſu in humum fractam, dum deſcenderet ponte* &c. & tres tales vidiſti Patellis dicto modo fractis laborantes. nomina vel teſtes deſidero. ſine dubio quoque Argus noſter vidit calculorum ſectionem in Octogenaria; quae feliciter fuit curata: Ovarii eruptionem poſt abſceſſum Hypogaſtrii nimis profundè perforatum: partum mirabilem, in quo inſolita viae clauſura, arte tamen reſerata: Uteri lateralem portionem in partu procidentem: Os Uteri in partu prolabens: Hydropem è congerie Hydatidum ſacco incluſum: Lienem in pelvim prolapſum: Vulnus Orbitae Oculi lethale: Viſcerum profuſionem à Cutis defectu circa Umbilicum: Polypos in antro Higmori haerentes: tam enormem inteſtini Coli dilatationem: tam miram contractionem & incraſſationem Inteſtini Recti &c. quae exſtant in Obſervationibus meis, quas malitioſè tractat? haſce quoque ſi te vidiſſe affirmas, aut nomen aegrorum, aut qui tecum

tecum interfuere, addas: fide enim Bidloianâ nihil accipio, toties cum aliis ab eo deceptus.

Alto ſupercilio deſpicit ſuperciliofus Sycophanta Obſervationem *Placentae Uterinae in Hydatides mutatae.* quia D. Coſſonius & Bidlous exemplum habent, an proinde mihi prohibitum mea delineare & edere obſervata? porrò eo tempore, quo edidi Obſervationes, Bidlous necdum Leidam fuit vocatus. & certe detur, quòd alicubi in muſaeo privato, eo quoque tempore haeſerit obſervatum per omnia ſimile, unde mihi hoc innotuit? praeterea non ſcripſi meas obſervationes Viris adeò exercitatis, & in omni ſtudiorum genere ita conſummatis & ab ipſis cunabulis enutritis, ut eſt Nobilis ille D. Bedlauw.

Quòd notarim, *Canis Splenem me exſecuiſſe, animalque ſuperſtes manſiſſe*, vituperat; ſatis indicans ſuam inſcitiam in Anatomicis. ſi perlegiſſet totam Obſervationem; forſan inveniſſet, quare notatu dignam illam aeſtimaverim: ſiquidem in ea obſervatione nonnulla ènarrantur, quae nuſquam facilè occurrunt. ſed ſcopus jam non eſt ingratum docere Sophiſtam.

Deeſſe partes Embryonibus. &c. Obſtetrices ſexcenties obſervaſſe, ait. citatas duas obſervationes, continentes Cutis & Cuti ſubſtratorum Muſculorum defectum, ita ut viſcera, & motus Inteſtinorum periſtalticus diſtinctè conſpici potuerint, raras eſſe puto, & dignas ut non ſolùm notaverim, verùm etiam ut figuram inde fecerim; neque craſſum noſtrum lanionem tale quid unquam obſervaſſe, credo.

Quo nomine putas L. B. quòd hic quoque non adjecerit catalogum Auctorum, ſicuti fecit, ubi de Aneuriſmate, mola &c. agitur? crederesne illum jam benigniorem redditum mihi parcere velle? ego potius credo & ſcio, id ex defectu contigiſſe. ſaltem ex ſexcentis unum addidiſſet; ſed porrò, ſit verum, quod tamen falſum; ſint eae obſervationes obſtetricibus frequentes: ſed hactenus Medici eas nondum notaverant neque depinxerant; an itaque de Republica Medica laudem potius an vituperium meretur is, qui eum in ſe ſuſcepit laborem, quem ego adhibui in hac parte. Quod adjicit *de lucro*, id optimè novit Bidlous, qui ipſemet obſtetricem agere voluit, artemque illam olim Uxorem docuit, quod pluribus notum, ſcilicet ut LUCRUM inde corraderet.

Mihi cum obſtetricibus magnam intercedere familiaritatem ait, quod lubens agnoſco, cùm publicè eas docere, & ipſis adeſſe ex officio tenear; aſt *de lucro turpi* nemo me unquam accuſavit, niſi Bidlous dudum eò nomine famoſus, quòd ſcilicet apprimè calleat artes, quibus lucrum turpe quaeritur.

In Obſervationibus egi quoque *de ſterilitate ex Tubarum Fallopianarum clauſura*, & addidi poſteà conſequentias veroſimiles duas; quod noſter carpit, ubi ait, *de his ergo nihil veri ſtatuendum.* ut haec intelligat Lector, in genere dixi plures frequenter occurrere; obſervationes duas prae caeteris deſcripſi; nec obſervationes illae à me dictae fuere aut dici poſſunt veriſimiles, ſunt enim evidentes, perſpicuae, atque certae, verùm ex certis obſervatis deduxi conſequentiam, quam conſequentiam veroſimilem pronunciavi, quod noſter ille notus jam Sophiſta doloſè pervertit. potuiſſem quidem more Bidloiano ſcribere, eſſe illud Mathematicè certum; verùm animus fuit, & manet, certa notare pro certis, dubia pro dubiis, probabilia pro probabilibus; nec video, quid carpendum in eo ſit, quòd duos tantùm ex pluribus addiderim caſus; ſed adſpice perverſos perverſi hominis mores. ſi de qua materia in libro noſtro plures occurrunt obſervationes, multitudinem accuſat, ſi paucas eligo, paucitatem accuſat, accuſator perpetuus.

Objicit porrò, quòd, deſcribens quandam obſervationem, ſcilicet *de Hydatibus in funiculo Umbilicali*, rogem, *unde hoc?* reliqui explicationem multas ob cauſas ſuo loco reddendas, quibus cauſis adde tu Archiexplicator hanc, ne tibi praeriperem anſam ſapientiam tuam oſtendendi, te enim verſatum credis, & paratum ad omnia abſtruſa explicanda; qui gloriaris & inter tuos tibi ſimiles, tumens inani ſuperbia, jactas, te experimenta de Aëre, Antliis, Mercurio &c. magis dextrè inſtituere poſſe, quàm alii, qui tanto cum applauſu & incomparabili ſucceſſu haec per plures annos adminiſtrarunt.

Ubi Magnus ille Godefridus loquitur *de 47 Auctoribus* &c. à riſu temperare vix mihi potui. Facile patet, noſtrum Merclinum aliorumque librorum Indices de ſcriptis Medicis vel evolviſſe, vel curaſſe, ut alii, qui ei à conſiliis, Latinitate, manibuſque fuere, evolverent; ſiquidem hi Auctores varia ſcriptorum nomina, qui de quaque re ſcripſerunt, recenſent, ex

Digitized by Google

ex quibus ille integrum catalogum adducit. Auctorum nomina tantum, non autem accuratas obſervationes ipſas legiſſe videtur. Placuit verò iſta methodus Bidloo, qui voluit catalogum Auctorum adjicere, ut hac occaſione rumorem de ſe cognitum aliquomodo ſopiat. nam omnes, qui Godefridi vitæ genus, & profunda ejus ſtudia norunt, ore rotundo affirmant, eum eſſe indoctum rabulam, atque Academiæ ordiniſque Profeſſorii dedecus & ſcandalum.

Verùm, unde tam ſubita converſio? noſter ait, ſe velle jam *brevitati ſtudere.* non amplius ſcilicet ipſi vacat notare errores Anatomicos. quid ſi omiſiſſet convitia, & eo loco veritates Anatomicas inſeruiſſet? nonne, ſi brevitati ſtuduiſſet in calumniis eructandis, meliora præſtitiſſet? ſed multifariâ arte laqueum effugere, noſter jam dudum edoctus eſt.

Notavit quoque nonnulla, quæ extant in Epiſtolis noſtris, potens ille Anatomiſta. impoſſibile enim credit *Arterias Cordis ita delineari poſſe, uti eas exhibui.* ipſi hoc impoſſibile eſſe ego quoque credo, mihi autem poſſibile hæc fuiſſe, demonſtravi; ſed audi, mi Corydon! tantiſne negotiis implicitus es, ut tibi jam labilis reddatur memoria? an ipſe non delineaſti Vaſa Cerebri & innumera alia, quae hic praetereo? Ex. Gr. integrae Arteriae Magnae truncum cum ſuis praecipuis diſtributionibus &c. cùm tamen conſtet, quales difficultates occurrant, quas hîc non recenſebo. ſi quis haec, uti decet, exhibere vellet, majora quàm in Corde reperiret obſtacula; ſed video, te priſtinos nondum deponere velle mores, Sophiſta ſcilicet ut ſis; addis enim, quaſi dixerim, me plenè, & perfectè exhibuiſſe aut exhibiturum omnia propoſita vaſa, cùm addiderim ſollicitè, ut in ipſo textu videre potes, Fere; ſatis enim agnoſcebam vel difficillimum vel impoſſibile eſſe, Omnia exhibere. ſi ex calumnia, cujus te hoc quoque loco accuſo, extricare te velis, oſtendas locum, quo ſcripſi Omnia; quae citato loco ſcribis, applices quaeſo figurae tuae, in qua exhibetur Arteria Aorta; & in quâ apparent praeterea Arteriae per Cerebrum diſperſae, ſemotis membranis, Cerebri ſubſtantiâ &c. & me tum nequaquam culpabis, quòd talem confecerim Arteriarum Cordis figuram. Sed uti L. videat, utrum Godefridus rectè magis delineaverit Vaſa Cerebri, quam ego Cordis, exſpecto, ut ille proxima Anatomia publica in ſubjecto humano diſtinctè con-

ſpicienda praebeat Cerebri Vaſa, caeteraque cum figuris ſuis convenientia, ſicuti ego viciſſim de Cordis vaſis, id me praeſtiturum, promitto.

Non etiam nunc diſputo, utrùm mea figura ſit *manca*, ut urget, id eſt, utrum plenè & perfectè omnes ramulos etiam minimos exhibuerim, illud enim non jactavi. ſufficere exiſtimavi, quòd plures exhibuerim, quàm ullus ante me, imò plures, quàm Bidlous hac quoque hora exhibere, ut opinor, poterit; porrò ſufficere credidi ſpecimen exhibuiſſe, ex quo tamen ſatis patet, quàm malè haec vaſa depinxerit Godefridus; nec minus tamen laudanda dicta tabula, etſi in ea delineatione ramuli nonnulli deficiunt; nam ut ii deficerent, reptatumque caeterorum haud obnubilarent, ſtudio repraeſentantur à nobis, abſciſſi; quod arcanum non percepit cenſor.

Praeter conſuetudinem modeſtè, Modeſtus ille rogat Pag. 15. quare in obſervationibus meis & alibi, *Uteros*, *Veſicas felleas*, *Inteſtina*, *aliaque viſcera ſine ullo vaſorum Sanguiferorum veſtigio exhibuerim.* Reſpondeo, in conſcribendis obſervationibus meis ſcopum frequenter reſpexi eo loco propoſitum, quod in hac quoque obſervatione feci, & quod vel decennis puer facilè viderit. animus hìc non fuit, nec eſſe potuit, Inteſtina delineare Anatomicè, ſed tantùm exhibere illud, quod in eo ſubjecto ſeſe praecipuè praeter conſuetam conſtitutionem offerebat. eo ergo nomine vaſa non duxi addenda, utpote nihil ad ſcopum noſtrum facientia. hoc ſi in tabulis tuis obſervaſſes mi homo, tam turpem & honeſto viro indignum, imò ſcurrilem non commiſiſſes errorem, nec genitalia petulanter & obſcoene adeò delineari curaſſes; ſicuti inferiùs fuſius quoque notabo.

Hactenus, Lector, quæ conſideravimus, Anatomica ſunt, aut ſaltem videntur; caetera minus ſollicite ad examen revocabo, cùm contineant plauſtrum calumniarum atque injuriarum, quas injurioſus, rectius dixiſſem rabioſus, evomit: pag. enim 1, 2, 3. gladiatorio modo ad me affectat viam, omnemque flagitioſae iracundiae ſuae bilem plenis in me buccis eructat; atque in convitiis alios lacerando ſe turpem magiſtrum & auctorem non modò olim fuiſſe, ſed & jam lupinam hanc nondum exuiſſe pellem, prolixe oſtendit. perfricet itaque frontem Noſter, ſi quam habet, qui aliis ſe honeſtioribus obtrudere vult

ea,

Digitized by Google

ea, quibus jam ante multos annos fuit conſpurcatiſſimus. Ne autem in convitiorum ex tam impuro ore in me effuſorum narratione longior ſim, in limine exhibui ſpecimina nonnulla, quae ut candido & ſincero animo dijudicare velis, rogo L. Candide. Quis riſum teneat, ubi ait, *ſe calumniis reponendis mihi non eſſe parem?* & pacificus ille interea Godefridus me *tranquillitatis* cenſet *infenſiſſimum hoſtem*, & conqueritur de injuria ſibi illata. haec ſi ferre poteris L., aequè feres *Gracchos de ſeditione querentes.* in memoriam quaeſo revoca mi Bidloe, quo furore in me debacchatus fueris ante mearum Epiſtolarum divulgationem, cum in Collegiis privatis, tum in Cathedra, & alibi. ſed quorſum ulteriùs rabies hunc pellit, quòd ſcribat *me obtrectatorem, neminemque me honeſtum ſuſpicaturum* &c. quid hoc ſibi vult Bidloe? an unquam talis rumor de me vagatus eſt, quòd corruperim juventutem? an unquam à Parentibus hac in re de me inſtitutae ſunt querelae? an unquam ego, ut mutatis veſtibus, meretriciis artibus indulgerent juvenes, impulſor extiti? an unquam ego miniſtrum me praebui negotii illiciti? an unquam ego diſſidii ſemen jeci & fovi inter Conjuges, aut conſanguineos? certè me hoc nomine nemo ſalutavit unquam. Nunquam quoque ſuſpectus fui de meretriciis artibus, licet ille, pag. 14. *me meretricium adhibere fucum*, dicat. haud illibenter palmam cedo meretriciis in artibus experto Noſtro, utpotè qui ad unguem callet Corinnam tunicâ ſpoliatam loquentem, ſeu ejus verſiculum non ineptè hîc loci, ſed ſatis impudenter in ſcenam producit.

Naturam expellas furcâ, tamen uſque recurret.

Mene *infenſiſſimum hoſtem ſtudiorum* vocabis, tu? erras in perſona, tangit hoc alium quempiam, qui infenſiſſimus eſt omnium ordinum ſtudiis, & qui nec Eccleſiaſticis parcere ſolet, ſed geſticulationibus ſuis, quantum in ſe eſt, reverendum illum ordinem proſtituit; erubeſcat igitur, qui expalleſcere neſcit?

Addit jam relatis, me *dicteriis proſcindere Viros moribus & induſtriâ me meliores*; ô candidum, pacificum, & immaculatum pectus! judices inter te & me ſint Amſtelodamenſes, Leidenſes, Hagienſes, quibus cogniti tui mores, cognita tua eruditio.

Nec reſponſione dignum exiſtimo, quòd *Praelectorem* me voces; quid, ſi te quoque Lectoris ornarem titulo? qui interim dubitat, utrum titulum, quem praefixi Epiſtolis caeteriſque ſcriptis, jure an injuriâ adhibeam, conſcendat Curiam, & videat Ampliſſimos Conſules me Profeſſorem creaſſe.

Nolui quoque reſpondere ad ea, quae pag. 14. *de Balſamatione mea* garrit, ubi ſupponit, *balſamata mea cadavera, ſi aëri exponantur, cum dedecore obducta iri faedâ nigredine.* an ego unquam affirmavi omnis generis praeparata aëris aequè ferre poſſe injurias? ſunt, quae aërem ferunt, & à 34. & pluribus annis tulerunt, & tamen nullâ faedâ nigredine obducta ſunt; ſunt etiam alia, quae, ni ſervarentur arte alia, minus nitida manerent. ſed an hoc in quaeſtione? attamen expertus teſtor & demonſtrare auſim ſingulis horis, noſtra haud in nigredinem abiiſſe, ringente etiam Bidloo, ſuis cum muſſitatoribus, hujus artis imperitis. Sed cùm adeò crocites de expoſitione in aërem, optareſne Tu, quem fama adeò celebrem reddidit, ut quis aëri exponeret artes tuas?

Minio, Ceruſſâ, Cocco adulterari cadavera mea, porrò clamat. nonne perinde eſt, quo artificio conſervem? quo ritu id ſuccedat? modò inviolata maneant; certè, dum ſua in medium proferre vult, luculenter oſtendit, ſeſe eâ in arte planè eſſe rudem; ſed erro forſan: gloriatur enim *noſtras artes ſibi eſſe cognitas*, & loquitur *de ſuo Spiritu Balſamico.* detur, ipſi eſſe cognitum, quid refert? quis invidet? non ego equidem invideo, miror magis; verùm contrarium oſtendi in Epiſtolis, pleniſque paraſangis rem ſeſe aliter habere edocebo, ubi commodum erit. ignoſcat igitur Bidlous, quòd fidem non habeam hiſce jactationibus: abundè enim ſcio, pleraque, quae in *Muſaeo ejus pauperculo* inveniuntur, non eſſe ab ipſo praeparata, ſed aliunde arceſſita. Sed *ſtudioſis ſuis tradidit Spiritum Balſamicum*, credo; nam & Ol. Terebinthinae eſt ſuo modo Sp. Balſamicus; an haec eſt quaeſtio noſtra? an hoc probat, Sp. ab eo traditum eundem eſſe, quem nos adhibemus? id quod requireretur, ſi inde pateret, noſtras artes ipſi eſſe cognitas. Sed quis non ſatis apertè videt, quàm fallax haec ſit ipſius propoſitio: Docuit *ſtudioſos Sp. balſamicum*, ſed qualem, qui à faeda nigredine ſubjecta conſervare nequit. noſtra verò ars id poteſt praeſtare; viden ergo differentiam? Aſt licet rectè conſerventur

tur à me ſubjecta, *Cadaverum decoramenta ipſi diſplicent.* addere tamen ipſi placuit per Ironicam locutionem, *haud injucundum tamen oculis* &c. Nihilominus accuſator in promotione publica politiſſimè, ſcenae inſtar, Auditorium Academiae ita ornari curavit, ut potius Muſicorum atque Hiſtrionum pegma, in quo ludi ſolet Bidloi Phaëton, quàm Auditorium Academiae, videri poſſet; ſed hoc forſan & alia ſolum Bidloum decent.

Verùm longè gravior eſt accuſatio, quam profert, ubi ſcribit, *me petulanter egiſſe de Genitalibus muliebribus &c.* Certè quis mecum non miratur, Bidloum me petulantiae accuſare? me forſan ſui ſimilem credit. Qui autem Bidloi & mea acta norunt, iis judicandum relinquo, uter noſtrum damnoſae petulantiae exhibuerit ſpecimina? quod ſi in illum telum hoc jure merito eſſe convertendum, ipſi demonſtrem; quibuſnam, obſecro, diverticulis & flexionibus ſemet ipſum purgare ſuſtinebit? Sed ecce, temetipſum, petulantiſſime Bidloe, hujus criminis accuſandum, oſtendam. dic mihi quaeſo? quid ſibi volunt pudenda in Fig. tuis obſcœnè adeò delineata, eoque loco, ubi ne verbulum quidem de iis partibus profers? nonne ut œſtro venereo ipſemet percitus, calcar adderes ſociis & familiaribus tuis voluptuariis? Vide in Bidloi Anatomia, Tab. 31, 33, 41, 54. &c.

Parùm verò proderit dixiſſe de Bidloo id, quod omnes dudum norunt; praeſtat ut removeam à me crimen, quod virulentus ille accuſator cum quadam ſpecie veri evomere conatur. Scias igitur L. juſſu Ampliss. Consulum hujus Urbis, mihi quoque in uſum obſtetricum (ut ante dictum) impoſitum eſſe, ut Anatomicis perfungar diſſectionibus, & obſtetriciis artibus illas inſtruam, quibus nulli admittuntur viri, niſi Collegii Medici Inſpectores, atque Collegii Chirurgici Curatores, inter quos Inſpectores quoque Godefridi frater numeratur. In ejuſmodi demonſtrationibus alio modo agi debet, quam in Anatomia, quae inſtituitur in gratiam ſtudioſorum: & in hoc obſtetricum conventu non eas perpetuo adhibendas eſſe circumlocutiones, quas in aliis adhibemus diſſectionibus, quis dubitat? quis aegrè feret, quòd in conventu annoſarum illarum mulierum, quò rem diſtinctè magis intelligant, ubi res exigit, Scapham Scapham interdum dicam? In caeteris meis, quas publicè peregi, diſſectionibus nullis niſi verecundis, quantum

tum

tum locus & tempus juſſit, uſum me fuiſſe verbis memini, nec quicquam pronunciavi, quod carpere poſſet noſter modeſtus atque caſtus, caſtitatiſque fautor atque defenſor nunc acerrimus. Brevi forſan novam pro obſtetricibus celebraro Anatomiam. Denuò tum ſcribere poterit, me non ſatis modeſte egiſſe, ſilendo ſcilicet, demonſtrationem fuiſſe pro obſtetricibus.

Nec tantùm *me petulanter agere*, ſed & *ineptias obtrudere* notat *Tyronibus Anatomiae*; illum contrà ſolida, incomparabilia tractare, teſtantur ejus frequentia collegia, magnus numerus ſtudioſorum, ipſius profundam efflagitantium ſcientiam & fidelem inſtitutionem. ita enim nobis referunt ſtudioſi, eruditiores tali praeceptore, tum Germani, tum alii Leidam, Muſarum ſedem, ob Godefridi negligentiam & imperitiam relinquentes; ſed haud vacat exiguis illis adeſſe exercitiis Archianatomico noſtro.

Gravis penè exciderat obſervatio, quàm ille pag. 18. Vind. proponit. *Experientiâ* inquit, *conſtat*, *Arterias ab majoribus in minores ramificari*, *hâc verò in delineatione ramuli quidam ab minoribus in majores abeunt*. Patet Bidloum cum ſuis adjutoribus nec intellexiſſe, nec obſervaſſe, quid fiat, ubi notabilis contingit Anaſtomoſis Arteriarum cum Arteriis, quod oſtendere poſſum ad oculum. ſed quid haec culpo in homine, cui jam, ut ante quoque monui, labilis redditur memoria? ſecus meminiſſet idem exſtare plurimis in locis ſuis in tabulis Anatomicis, Tab. ſc: 36. Fig. 1. in Arteriae Magnae ſyſtemate, ut & in vaſis per duram matrem diſperſis, ne dicam de vaſis ſanguineis per chimaericas & nunquam viſas Glandulas Corticalis Cerebri ſubſtantiae diſſeminatis. Vide praeterea Tab. 4. Fig. 4, 5 & 13. Tab. 5. Fig. 6. Tab. 7. Fig. 1. Tab. 8. Fig. 1 & 2. Tab. 9. Fig. 1, 3, 4 & 5. Tab. 10. Fig. 2. Tab. 45. Fig. 2. &c. Sed quid huc voco figuras in tabulis ejus exhibitas? adeamus Figuram 1am. Tab. 3. Vindic. ubi idem obſervabis in Arteria Splenica non ſolùm humanâ, verùm etiam vitulinâ.

Magno boatu etiam multa nugatur *de Cerebro brevi temporis ſpatio* ſubſidente, *ejuſque circumvolutionibus*; *de defectu veſtigiorum Durae Meningis*, & quae nugarum plena alia. Nempe his omnibus oſtendit, ſe non ſubtilem, ſed valdè craſſum eſſe lanionem, cùm ea exhibuerim publicè, & porrò exhibere paratus

tus ſim in ipſis ſubjectis eadem illa, quae in figuris meis repraeſentavi, licet haec in ſubjectis oſtendere atque demonſtrare non valuit Bidlous, quod non miror; ſiquidem non Thraſonicae, ipſi familiares, ſed Anatomicae, ipſi incognitae, ad id requiruntur artes.

Non reſpondeo ad captionem, quam inſtituit in noſtra verba, ubi ſcribo, ***nulli hoc notum*** &c. quis enim mecum non miretur craſſiſſimi lanionis Bidloi intemperiem? Aut cui ignotum eſſe poteſt, illum loquendi modum non determinare, utrum alicubi quis haereat, illud qui cognoſcat; impoſſibile enim reor in hominum animos penetrare, ut ex iis certi ſimus; ſed uſus invaluit, ut dicamus, ignotum eſt, ubi id nondum eſt delineatum, aut ſcriptum, vel potius typis promulgatum. in eam quoque ſententiam id expreſſi. Bidloi idcirco partes erunt recenſere eos, qui id notarunt; quod ipſi, ut & iis, qui à conſiliis ipſi fuere, haud difficile eſſe, reor, ſi adeò notum id ſit. Vide L. B. quantillum criminis iterum ego commiſerim in oculis inepti & inſulſi iſtius cavillatoris.

De Profeſſoribus multa promittentibus, pauca praeſtantibus, in epiſtolis quaedam in genere dixi, nullo adjecto nomine. noſter conſcientia convictus, de ſe fabulam narrari intelligit. ſit hoc in eum dictum. quomodo reſpondet? ait, *ſe plura cadavera ſecuiſſe*, &c. an hoc in quaeſtione? quaeritur, quot ſecuerit publicè in Theatro Anatomico? enumeret, ſi placet, proxima Anatomia, quot publicas inſtituerit ſectiones. Me ergo non tangit, ubi ait, *plura ſe diſſecuiſſe.*

Pag. 42. ait, *me iterum ſtrinxiſſe ſicam*, & *decimam parare injurioſiſſimam epiſtolam.* Res levis videtur Bidloo, ſicam ſtringere. Quis autem tibi, monitor dexterrime, ſuggeſſit de epiſtola decima? prodeat, accuſabo eum, ſicuti te dudum accuſavi, mendacii; & aequè difficilè erit ipſi, ac olim tibi, eam removere infamiae notam.

Prudentiſſimus ille, qui per totum vitae decurſum ubique tam pulchra vitae ſuae exhibuit ſpecimina, me per Ironiam vocat ***prudentem.*** Adeò ſaltem prudentem me hactenus geſſiſſe mihi conſcius ſum, ut à ſcurrilibus & ſceleribus abſtinuerim manus. candidam hìc meam tibi habeas confeſſionem, huic fidem habere poteris tutò; viciſſim non denegabo ego tuam admittere confeſſionem, ubi *te ferreum non eſſe fateris*; nec fa-

cilè inducar, ut te ferreum credam. quod ſi talis eſſes factus, in immenſum eſſes immutatus, cùm ab omnibus ſemper accuſatus potius fueris levitatis ſecundum omnia praedicabilia. ſimili modo perſuadeor à Bidloo, ubi ſcribit, *ſe poſſe pati invidiam.* quae enim ratio dubitandi reſtat, cùm innumeri mecum experti ſint, quòd hoſpitem illam diu in ſinu foverit, & ſecum ubique circumduxerit ſibi adhaerentem comitem.

Ultimò, ubi ſentit in Anatomicis ſe cecidiſſe cauſa, rurſus diverticulum quaerit, atque *litteraturam meam carpit* Bidlous, litterator eximius qui videri vult. me accuſat *infamis Barbariei.* hoc loco repetat, & ſecundum artem canat noſter Phaëton elogium

Tonſoris Licini cacationes,
Tergendis natibus dicata charta.

Quis, haec qui legerit, & Godefridum aliunde non norit, non credat, illum longè diſtare, imò & abhorrere à Barbarie? ſententias enim loquitur; novit Afranium; familiaris ipſi Cato; repetat itaque ex Catonis diſtichis, hanc ubi legerit meam reſponſionem,

Quod meritò pateris, patienter ferre memento:
Quumque reus tibi ſis, ipſum te judice damna.

Scias mi Godefride, quòd temporibus peccata lateant, & pateant tempore.

Sed feriò ut agatur de rebus ſeriis, fateor L. me plus temporis impendiſſe Anatomiae, quàm caſtae Latinitati, nec me tam ſollicitum fuiſſe de Latino ſermone, quàm de rebus, quas propoſui in conſcribendis Epiſtolis & Obſervationibus. Non quod laudi haec mihi ducam, ſed ſpero omnes, qui ſciunt quam exiguum nobis detur otium, benignè hoc excuſaturos, & optaturos potius, ut res Medicis & Chirurgis utiliſſimas verbis minus politis tradam, quàm ut in totum hunc ob defectum eas ſupprimam. Scias tamen, etiam in hiſce, ſicuti in aliis Bidloum virulentiam & fallaciam adhibuiſſe, more ipſi conſueto. Quapropter ad ſingula reſpondere ſuperſedebo. ſatis fore credo, ſi in uno atque altero exemplo eum falſitatis atque malitiae con-

convincam· Hoc verò ut pateat, confer quaeſo, quae citat ex Epiſt. 3. lin. 20. quaſi ſcripſiſſem *conſervandi cadavera, quarum &c.* cum in Epiſt. loco citato ab eo Pag. 9. lin. 20. legatur, *conſervandi cadavera*, *gnarum* &c. ſcilicet Bidlous ſe gnarum jactaverat, &c. Pag, 55. lin. 25. malè citat obſervationem, ſcribit enim *Pag. obſerv.* 84. & eſt *obſervatio* 33. *pag.* 43, &c. *occaſione* me ſcripſiſſe affirmat, *brutotum*, *ſacile*, *proſeſſor* &c. quis non videt, quàm futilia haec ſint; cum facilè pateat, vitia haec eſſe Typographica, quod frequentiſſime contingit, & in primo exemplo pro *ſ* eſſe *s* ponendum, tum erit *occaſione*, in ſecundo pro *t*, *r*, tum erit *brutorum*, in tertio pro *s*, *f*, tum erit *facile*, in quarto pro *s*, *f*, tum erit *Profeſſor*; quid videtur, L., hoccine eſt MILIUM PERTEREBRARE ET TORNO SCULPERE? ut ait, pag. 22. Quod ſi hoc modo cavillari animus eſſet, quid reſponderet Bidlous, ſi dicerem in ipſius Vindiciis occurrere innumeros tales errores & multò graviores, V. Gr. Pag. 3. lin. 8. ***me malle ab Ruyſchio audire Leno quàm ab*** *Viro honeſto maledicus*, pro *me **malle audire Lenonem**, **quàm à*** *Viro honeſto maledicum:* non omnino male Vernacula noſtra lingua dicerent aliqui, *die Kaerel is mal.* Pag. 12. lin. 2. *poſteritati digniſſima*, pro *poſteritate.* Credo tibi adject. *dignus* & *indignus* regere Dativ. ex Nova tua Grammatica. Pag. 3. lin. 25. *Sed lubet nec licet*, pro, *nec lubet*, *nec licet*. Pag. 14. lin. 25. *Rumpere ilia* pro *rumpi ilia*, rumpantur ut ilia Codro. Pag. 15. lin. 13. *ſecundum me*, verus Bidloo dignus Barbariſmus. Pag. 17. lin. 19. *Credo quod ſic*, egregia locutio! ſolo Bidloo digna Pag. 3. lin. 10. *Ganionem* pro *Ganeonem* Pag. 10. lin. 8. *narraverim, quod ſum profeſſus*, pro *quod ſim profeſſus*. Pag. 17. lin. 8. *nondum cenſorem demitto incautum*, pro *cenſorem incautum dimitto.* Hiſce addere poſſem ſeriem ſeſquipedalem, ſed ſufficiant pro ſpecimine haec pauca. Pag. 32. lin. 21. *deeſſum* pro *deceſſum.* Pag. 30. lin. 12. *benivole* pro *benevole*. Pag. 49. lin. 6. *OEſophagnum* pro *œſophagum.* Pag. 49. lin. 16. *Brochia* pro *Bronchia.* Pag. 55. lin. 6. *hii* pro *hi*. Pag. 55. lin. 17. *ab pag.* 720. *ad* 336. &c. quis talem numerationem audivit? Scaterent ipſius inauguralis oratio, aliaque ſcripta pluribus mendis, niſi à prudentioribus fuiſſent caſtigata, *aen de Bennebroeker Laen.* Sed poſtremò deprecari veniam neceſſe eſt, quam non denegabit, ut ſpero, clementiſſimus & manſuetiſſimus ab incunabulis

D. Godefridus, quòd in hoc quoque ſcripto non ſatis Latinè pro delicatis ipſius auribus ſcripſerim, & praeterea errores Typographus commiſerit, qui poſtea enumerabuntur. Si qui alii occurrunt, pro conſueta benignitate corrigas, rogo.

SUCCINCTA REPETITIO

eorum, quae in hac reſponſione continentur.

In praegreſſâ defenſione contra Bidloi ineptas animadverſiones & inſulſas detorſiones, amplè ſatis declaravi & expoſui illius in me & mea ſcripta livorem. cùm autem ſciam, Lectorum fortè dari nonnullos, quibus tam larga eriſtica lectio faſtidium parere facilè poſſit, hunc annectere placuit Elenchum, ex quo ſuccinctè & uno quaſi intuitu controverſiae noſtrae ſeriem perluſtrare poteſt Benevolus Lector.

Pag. 4, 5. & *ſeqq.* agitur *de Glandulis cutaneis*, quas Bidlous *pyramidales* delineat,

& idem de illis Malpighium ſtatuiſſe affirmat. Ego autem clarè demonſtro

1. Bidloum integram quaeſtionem doloſe immutare, aſtutè vel negligenter declinando ſcilicet à *Glandulis*, de quibus tantùm quaeſtio fuit, *ad Papillas* & malitioſè confundendo ſuis in vindiciis duo haec corpora, acſi unum idemque eſſent; cùm tamen vel pueris notum ſit, *Glandulas & Papillas dictas* duo diſtincta eſſe organa.

2. Me in publica Anatomia, neque de *Papillis pyramidalibus* egiſſe, neque in Epiſtolis *de illis Glandulis* ſermonem feciſſe: praeterea oſtendi Malpighium nunquam *illas Glandulas* dixiſſe *pyramidales.*

Pag. 7. Agitur *de membrana Cerebri media*, *Arachnoidea dicta*; atque oſtenditur Bidloum callidè immutaſſe quaeſtionem; illam enim refert, acſi in eo reprehendiſſem, quòd aliquam tàntùm *portionem* illius membranae exhibuiſſet. clarè autem contrarium comprobatur; non enim eum inſimulavi, quòd *exiguam* tantùm *portionem*, ſed quòd *tam magnam* hujus membranae *portionem*, & quidem *cum conſpicuis ſuis vaſis ſanguiferis*, delinearit, quod fieri poſſe negavi, quia tenuis nimis ſit, arctiusque cohaereat cum Meninge tenui, quàm ut *ingens*
adeò

adeò portio ſeparari poſſit; cujus tenuitatem & cohaeſionem praeſente etiam Bidloo Profeſſore publicè oſtendi.

Reſpondi deinde ad objectionem, quam appoſuit, ſibi nimirum aequè licitum eſſe portionem Membranae Arachnoideae, ac mihi licet portionem Membranae Pleurae, delineare. Sed notavi differentiam; cùm nemo, niſi in arte Anatomicà Barbarus, ignoret, Pleuram eſſe Membranam denſam & facilè ſeparabilem; Arachnoideam contrà tenuiſſimam, & piae matri adhaerentem, & per conſequens non ita ſeparabilem, ut tantam nimirum portionem exhibere quis valeat eà facie, quà Bidlous eam delineavit.

Non multum reſpondere hoc loco libuit ad ea, quae fabulatur *de Membranâ Amnio* &c. cùm Bidloi acutus fallendi animus eò ſolummodo intentus videatur, ut impunè agitatione novarum quaeſtionum ex anguſtiis elabatur.

Pag. 8. Actum poſtea *de diſtributione Arteriae magnae.* Conquerebatur Bidlous, quòd dixiſſem, malè eum delineaſſe Arteriam Aortam. diſſolvere hanc accuſationem ſtuduit hac ratione, dicens

1. Amſtelaedami illam ab alio quodam tali diviſione &c. quali à Bidloo delineata exſtat, fuiſſe demonſtratam; quam declarationem falſiſſimam & fictam eſſe, oſtendi hiſce;

Quod alii, mecum praeſentes ea in Anatomia, de qua loquitur, Amſtelaedami habita, id demonſtratum non viderint; nec ego id viderim; licet Bidlous abſens id demonſtratum fuiſſe teſtetur. Cui potius fidem habendam credis, Candide Lector? teſtibuſne oculatis pluribus, an aurito uni & abſenti? Sed detur hoc ipſi; eà tamen lege, ut Bidlous hujus erroris accuſatus, ipſemet *talem Aortae diviſionem, ita progredientem, & talem ſitum habentem*, qualem ſuis in figuris repraeſentavit, quoque oſtendat publica in Anatomia.

Reſpondi quoque ad effugium, ubi ſagax iſte homo notat inconſtantem & inaequalem diſtributionem *de Mammariis* &c. tanquam naturae luſum, Bidloum autem ea, quae de Aorta habet, pro naturali ſtatu poſuiſſe: addidit praeterea in minoribus vaſis luſum occurrere frequentiorem, in radicibus, & praecipuè Aortae, rariſſimum.

Nec ipſi praeſidio eſſe poſſe, quòd excuſationem hanc adducat, ſcilicet quòd *Veſalius & alii* illud ſecum teſtentur. Etenim

nim licet concedatur, Veſalium & caeteros idem illud habere, tamen, quo modo ille ſeſe ex hoc labyrintho extricet, non video, ſiquidem adjecerim, meâ ſententiâ etiam errare eum, qui cum Veſalio, qui cum caeteris errat. Negavi tamen Auctores jam dictos tam craſſe & putide erraſſe, quam Bidlous erravit; & dixi, eo etiam conceſſo, tantummodo ſequi, quod Bidlous ex malis pejores confecerit figuras; quandoquidem in aperto eſt, illum multa ab aliorum potius figuris quàm è ſubjecto humano deſumpſiſſe & delineaſſe.

P. 10. & *ſeqq.* agitur *de Liene humano ejuſque conſtitutione.* Bidlous illum cellulosum, fibriſque tranſverſalibus inſtructum delineavit, deſumens figuram è Liene vitulino, & ejus portionem, ac ſi integer humanus eſſet Lien, orbi literato obtruſit. Adducit porro nonnulla ex Malpighio, quae ſolvuntur: Praeterea carpit Vitilitigator, quod ego olim quoque ſcripſerim Lienem Glandulosum &c.

Reſpondeo, me olim quoque aliorum veſtigia ſecutum, corpora nonnulla perperam pro Glandulis habuiſſe, quae poſtmodum examine pro novâ meâ methodo inſtituto, deprehendi, non eſſe dicenda Glandulas, fibras transverſales, & cellulas.

Pag. 13. & *ſeqq.* loquimur *de Veſiculae Felleae radicibus*; & oſtendimus illum hanc quaeſtionem pro cauſa ſua confuſè propoſuiſſe, ut occaecaret Lectorem.

Quo haec conſpicuè pateant, deſideravi unicum illud, nempe ut Bidlous in publica Anatomica demonſtratione in ſubjecto humano exhibeat ea corpora, quae delineavit, tanquam radices è fundo Felleae Veſiculae emergentes, eſſe veras Veſiculae Felleae radices, non verò fibras, vaſa ſanguifera, vel alterius alicujus naturae;

Oſtendat praeterea ea vaſa revera effundere contentam Bilem in Veſiculae cavitatem. Ego demonſtrare ſuſcepi, ea non eſſe bilaria vaſa, ſed longe alterius naturae, quod jam dudum quoque probavi.

Pag. 14. *De Vaſis Pericardii à* Bidloo *delineatis* egi; Urget ille, ſe vaſa haec delineaſſe.

Cui reſpondeo, haud illud in quaeſtione eſſe: & hanc proprie eſſe controverſiam patet ex meis verbis, ſcilicet utrum recte, & uti in ſtatu naturali ſeſe offerunt, illa delineaverit, quod negavimus; & nunc etiam negamus.

No.

Notatur praeterea, quàm callide Bidlous à propoſita quaeſtione recedens, novas perpetuo moliatur & excitet controverſias, de quibus inter nos quaeſtio non fuit.

Pag. 15. Producitur quaeſtio *de foraminibus in Corpore reticulari Malpighii*; & oſtenditur extra quaeſtionem id eſſe; Nihilominus tamen Bidloum craſſe errare, ubi putat haec delineari non poſſe, quod facile figura earum immutetur, *à compreſſione, contorſione*, aliiſve cauſis. monetur inſuper, ſi Bidloi argumentum procederet, nec Os, nec Nares, imò nec ipſa Vaſa ſanguifera delineari poſſe, quia eodem plane modo immutantur.

Eadem Pag. demonſtratur ejus fallacia, quod immutarit *figuram in ſua Anatomia exhibitam*, qua repraeſentantur Papillae &c & oſtenditur praeterea hanc quoque figuram in Vindiciis eſſe fallacem, doloque confictam.

Pag. 16. Exponitur, extra controverſias noſtras eſſe, quae *de Cuticula exſiccata* garrit, & tamen cenſetur, quod innuat *Mercurium fluere per Papillarum Pyramidalium foramina*, ejus rei probatio deſideratur.

Pag. 17 & 18. Fidelis exhibetur narratio earum rerum, quae contigère hic Amſtelaedami in publica demonſtratione Anatomica, praeſente Bidloo.

Pag. 19. Agitur de *Lymphaeductibus ante* 30. *annos à me delineatis:* ubi inſulſâ intemperie carpit, quod majora illa vaſa in Hepate equino delineaverim, quàm pro proportione delineari debuerint.

Cui reſpondeo, me expreſſis verbis eodem in Libello Lectores praemonuiſſe; Hepar illud eſſe equinum, minorique forma, quàm naturalis aliàs Hepatis illius moles eſt, in figura illud delineari; & id varias ob cauſas, quòd ſcilicet reſpexerim exigui illius libelli formam, quae non videbatur admittere juſtam naturalis Hepatis equini delineationem; attamen Lymphae ductus cum Valvulis me exhibuiſſe ſuo in ſtatu naturali, quia id libelli forma non prohibebat.

Deinde ſcopum meum non fuiſſe, delineationem Hepatis proponere, ſed Hepatis Lymphaeductus tantùm. addidi, me eos adhuc eodem in ſtatu conſervaſſe, & unicuique videndi cupido illos oſtendere poſſe.

Notatur praeterea ingens hallucinatio Bidloi, in nova figura Vindiciarum commiſſa.

Pag.

Pap. 20. Reſpondetur eodem modo ad ea, quae garrit *de proportione Venae Cavae à nobis delineatae*; ſimul etiam proponitur *vitioſa Hepatis delineatio* quae habetur in magni Bidloi magna Anatomia.

Pag. 21. Reſpondetur ad ſugillationem delineationis meae *Aſperae Arteriae*; quòd ſcilicet *in poſtica quoque parte annulis eam delineaverim:* nempe

1. Negando, quòd plenè ſic repraeſentetur.

2. Demonſtro, ſculptorem eam aliquantulum latiorem & non ſatis umbratilem expreſſiſſe.

3. Eam è vitulo juniori deſumptam fuiſſe, dico; in quo ſubjecto integram ferè Aſperam Arteriam ambire videntur annuli, ejuſque apparentiae cauſam contractionem fuiſſe, declaro, eamque ita delineare mihi licuiſſe; cùm non ex humano corpore deſumptam illam Aſperam Arteriam fuiſſe addiderim; Bidloum verò, quae brutorum ſunt, pro humanis hic illic in figuris contra datam fidem delineaſſe, notavi.

Pag. 22. Reſpondeo ad objurgationem, quam mihi objecit, *de omiſſione Cartilaginum Bronchiorum & prava Aſperae Arteriae delineatione:* explicans nimirum, ſcopum meum non fuiſſe Aſperae Arteriae caeterarumque partium eo in libello accuratam ſiſtere Anatomiam; & inſuper in ſubjecto propoſito Cartilagines bronchiorum in ſtatu naturali non apparuiſſe oculis nudis & in tali ſubjecto memorato.

Eadem Pag. reſpondeo ad ea, quae dirà vociferatur voce, quòd nimis temere dixerim *ſummum ramum Arteriae Aſperae ſolis in Vaccis & Vitulis reperiri*; cùm ille contrà, in Ovibus eum quoque reperiri affirmet. Videlicet

In Ovibus lobum non planè convenire cum aliis; quòd, me proximà Anatomià oſtenſurum, promitto.

Pag. 23. Reſpondeo ad correctionem, quam objurgatorio ſono in me effundit, quod dixerim *exortum Arteriae Bronchialis eſſe curvo-obliquum*, quem Rectus ille ſemper rectilineum exiſtimat. dico nempe me ſaepius obſervaſſe à me notatum curvum; me proinde tamen non affirmare, eum ſemper aequali modo progredientem inveniri; etenim in his minoribus vaſis certè frequentiorem ſaepius eſſe naturae luſum, quàm in Arteria Magna, facilè concedi poſſe, neminem eſſe negaturum.

Pag. 24. reſpondetur ad reprehenſionem, quam exagitat, quod

Digitized by Google

quod dixerim in publica demonſtratione, *eandem eſſe ſanguinis conſtitutionem in Bronchiali & Pulmonali Arteria.*

Scilicet falſum id eſſe, quod abſolutè id dixerim; & quod id à muſſitatoribus ipſi tunc abſenti mutilatum & detortum fuerit relatum; praeterea me ea verba, quae tunc protuli, non eſſe repetiturum, donec ille reſponderit ad errores, quorum aperte convictus eſt; me enim videre, eum perpetuò novis ſuis fictionibus id agere, ut ex anguſtiis, in quibus haeret, facilius elabi poſſit.

Cenſoria ſua virga dignum judicat, quòd etiam ego *de Aneuriſmate* & aliis ſcripſerim; quia jam multi auctores ante me ſimilia notarunt. Quam cenſuram ſequenti reſponſione removeo pag. ſcil. 25. Verum ſi ſcribit Bidlous, ſequitur exinde

1. Aliorum obſervatis confirmari noſtra.

2. Demonſtro, licet alii eadem tractaverint, illos tamen non eodem modo id feciſſe; me enim aliis uſum fuiſſe admonitionibus, remediis, & inſtrumentis; neminemque ante me *Aneuriſma curaſſe per annulum.*

3. Ob oculos pono, quomodo Bidlous maligno animo alios, qui obſervata, ab aliis ſecum communicata, collegerunt, laudibus evehat, me autem deprimat, & culpatione dignum cenſeat, licet ego propria mea obſervata eaque figuris & monitis magis ditata, exhibuerim.

Pag. 27. notare placuit, eum praecipitanter noſtras pervolviſſe obſervationes, nec ad praecipua attendiſſe.

Praeterea, Bidloum paucis tantum in locis citare obſervationes ex auctoribus, plerisque autem locis ejus apparere penuriam.

Pag. 28, & 29. Ubi agitur *de ſterilitate* & *vaſis Cordis*, notatur illum, pro more Bidloiano conſueto, callidè & doloſè noſtra detorſiſſe verba, quod quacumque in pagina notari deberet.

Notatur porro ipſum integros auctorum indices perquiſiviſſe, vel potius evolvi curaſſe, non verò ipſas perlegiſſe obſervationes.

Pag. 30. redditur ratio, *quare vaſa ſanguifera non addiderim*, ubi noto obſervat. *de Inteſtinis*, *utero*, &c. malè affectis. nimirum me ſolummodo tradere voluiſſe in illis partibus p. n. in propoſitis ſubjectis occurrentia.

Pag. 31. & ſeq. removentur calumniae, quas Bidlous

largiter in me effundit; & reſpondetur ſimul ad ea, quae congeſſit contra noſtra praeparata.

Oſtenditur ſimul Bidloi effrenis petulantia.

Pag. 34. ad ea, quae *de Arteriis* notat, *quod ſc. ſemper à majoribus in minores ramificentur*, reſpondeo, contrarium apparere ex figuris Bidloianis, atque eum hiſce in Vindiciis non cogitaſſe, quid contingat, ubi notabilis occurrit Arteriarum cum Arteriis Anaſtomoſis.

Judicet jam L. num Bidlous ſteterit promiſſis.

Promiſerat enim, ſe vindicaturum, de quibus à me fuit notatus, & praeterea fidem dederat, ſe notaturum errores, in Anatomicis à me commiſſos. interim patuit, Candide L., quam perpetuò ſtuduerit Bidlous recedere à controverſiis Anatomicis, quae cum fructu agitari potuiſſent inter Anatomicos. Excuſabis itaque facile, ſi impoſterum praeſcindam omnem occaſionem noſtro convicto cavillatori, horas Anatomicae inquiſitioni deſtinatas, nobis praeripiendi, non tamen detrectaturus plenius reſpondere, ſimulac in anat. publ. in ſubjecto humano oſtenderit:

1. Glandulas cutaneas pyramidales eſſe, uti eas pronuntiavit, & delineavit.

2. Quae de Membrana Cerebri mediaſ. Arachnoidea, ejusque vaſis ſanguiferis in Figuris ſuis repraeſentari curavit.

3. Aortae diſtributionem, & diviſionem, Figuris ſuis convenientem.

4. In Liene humano, cellulas, fibras tranſverſales, Glandulas, aut medium illud, de quo ſomniat, inter Venam & Arteriam.

5. Radices Veſiculae Felleae è fundo emergentes, ſicuti eas delineavit; ſcil. ea organa, quae pro radicibus delineavit, revera eſſe radices Veſiculae Felleae, è fundo emergentes, & contentam bilem in Veſiculae cavitatem effundentes.

6. Vaſa ſanguinea talem obtinere reptatum ſub Papillis pyramidalibus, Glandulisque cutaneis, qualem iis affinxit; Glandulasque inter Papillas ſibi invicem ita conſitas, uti eas delineari curavit, una & capillamenta vaſculorum aquoſorum Glandulis interpoſita.

7. Mercurium fluere per ipſa Papillarum pyramidalium foramina.

8. Arterias per Cerebrum diſperſas, ſemotis membranis, Cere-

Digitized by Google

Cerebri ſubſtantiâ, caeteraque cum figuris ſuis convenientia, &c.

Magis magisque confirmor in propoſita mea ſententia, nihil impoſterum reponere Bidloo, priusquam haec praeſtiterit & ea, quae jure ab eo praeterea exegi; eo quod magis magisque video, id ab eo agitari, ut à negotiis ad cavillationes & ſcurrilia me abripiat.

Etenim poſtquam eousque progreſſus eſſem, hac in reſponſione, ut de imponendo fine cogitare inciperem; ex latebris denuò me adoritur quidam ſcurra, alterumque quendam in me conjicit libellum, in quo quid ille moliatur, facile video. B. L. iniquo ne feras animo, rogo, quod illius auctorem in numerum ſcurrarum collocandum cenſeam: illorum enim proprium eſt, nullà rei habità ratione, in jocum & riſum convertere res, per ſe ſerias atque utiles. Eodem modo noſter prodit, atque id agit, non ut aperto Marte rem defendat (ſcit enim, id praeſtare ſe non poſſe) ſed ut praeſtigiatorum more oculis Lectorum caliginem offundat, riſu propter quisquilias ejus in medium effuſas excitato; quominus eluceret, quàm turpiter cauſa cadat Godefridus. Ordine ſuccinctè tamen rem proponam.

Haud ignorat Lector Candidus, me olim interjecta annorum ſerie obſervationes Anatomico-Chirurgicas meas conſcripſiſſe & poſtmodum edidiſſe. Variae quoque à diverſis tempore & loco vario ad me fuêre conſcriptae Epiſtolae de rebus Anatomicis, quibus ego reſponſionem ſubjeci, illasque poſtea typis mandavi, parum attentus, (quippe de ſtyli elegantia minus ſolicitus, quàm de rei eſſentia,) an una eademque vox occurreret ſaepius, & à ſcriptoribus ſubinde plus ſemel adhiberentur vocabula, *mirum*, *mirabile*, *miratu dignum &c.* Ex Gr. Obſervatione prima, exſtat *mirabilis calculorum ſectio in Octogenaria.* Obſervat. 35. *mirari ſubit, os uteri internum in partu prolabi*; & paulo poſt, *mirum dictu, quanta monſtroſitate ſeſe obtulerit eo tempore dictum os uteri.* Obſerv. 28. *dolores aegrotus tam viriliter pertulit* (ſc. in amputatione Penis cancroſi) *ut omnibus admirationi fuerit.* Obſerv. 95. *Poſt dyſuriam ſcirrhoſa Inteſtini recti incraſſatio, & mira coarctatio,* & ſimilia.

Hoc aegrè fert altoque ſupercilio deſpicit mirus & mirandus noſter ſcurra; quinimò vitio id mihi vertit. Sed quid quaeſo hac in re mali? an haec depuratas ejus aures laedunt? verùm ut morem ipſi geram, curabo inpoſterum, ne unum idemque vocabulum ſaepius occurrat ſecunda in editione.

Caeterum non plenè intelligo , quid ſibi velit illud *de Mennoniſta* vel *non Mennoniſta* & *Petro*. Id forſan ipſi bilem movet, quod in Obſervat. meis nomen Petri occurrat. inpoſterum, ut omnem cavillandi anſam ipſi praeſcindam, de LAMBERTO loquar; vel NICOLAO, & ſi Mennoniſta non ſit PETRUS, ſit igitur LAMBERTUS, ſit NICOLAUS; quod ſi autem poſteriori Mennoniſtae titulus non ſufficiat, ſit porro ingratus. Haec ſi non ſufficiant, plura & magis celebranda addiſcat ab iis, quorum ſapientiae admirator exiſtit. Quod ſi autem plura adhuc admiranda deſiderat, curet ut edatur hiſtoria vitae mirandi Godefridi, in qua mirabilia innumera occurrent; utpote miranda & in admirationem uſque cognita ejus modeſtia; mirabilis vitae ratio, admiranda literarum & eloquentiae ſcientia; mirabilis ejus Anatomiae & Phyſices cognitio; imò miranda & conſummata in arte Medica ejus imperitia.

Plura proculdubio errata Typographica vel Latinitatis per feſtinationem irrepſêre, quae L. non malevolus facilè corriget; auctor tamen ſim Bidloo, ut diſtinctum magis examen inſtituat, antequam ſeriem errorem conſcribat, ne iterum talia, quae facilè ex auctoribus probari poſſunt, pro erratis recenſeat, quod vitium admiſit in praecedentibus ubi Ex. G.

Pag. 10 l. 19. quod quartam propoſitionem attinet. lege Valer Maxim. l. 1. c. 1. de religione exemplo 14. *Sed in his quae cuſtodiam religionis attinent* &c. Viſuntur, pro Videntur. Terent. Eunuch. act. III. ſcen. 4. v. 7. *Viſam, ſi domi ſit.* Epiſt 4. pag. 8. lin. 15. *Glandulis obſitae, omnes membranae*, praeceſſit, *dicuntur*. Sed cedamus, utrumque dici, probabo, ut in Corn. Nep. in vita Pauſ. cap. ult. *dicitur eo tempore matrem Pauſaniae vixiſſe*. Epiſt. 3. pag. 4. lin. 2. ſciebat *ſciebam*, corrigit, non vidit vocabulum *animum* praeceſſiſſe, quam vocem reſpicit verbum *ſciebat* lin. 15. & pag. 9. lin. 9. admirari in me illam. non id ut, noſter, paſſivè concipio, ſed tanquam deponens.

Honore conſecuto. non legit Varronem, qui habet *verbum conſequor paſſivè*. Ex. Gr. *conſecuta anſa*. Vide Voſſium de arte Grammat. l. 5. cap. 6. toto & infinita alia.

F I N I S.

52630A1